

EXPUNERE DE MOTIVE

Prin Documentul de poziție aprobat de Guvernul României, pentru Capitolul II de negocieri cu Uniunea Europeană privind „Libera circulație a persoanelor”, România s-a angajat să transpună prin lege, în anul 2003, directivele sistemului general de recunoaștere a calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate: Directivele 89/48/EEC și 92/51/EEC, completate cu Directiva 2001/19/EEC.

Directivele UE stabilesc modalitățile și condițiile de recunoaștere, de către un stat membru al UE, unde profesia este reglementată, a documentelor care dovedesc calificarea eliberată de către un alt stat membru.

Urmare a Tratatului de la Roma din 1957, orice cetățean al unui stat membru al UE a devenit liber să practice o profesie, să ofere servicii sau să demareze o afacere în oricare alt stat membru, fără nici un fel de discriminare de naționalitate. Cele 15 state membre ale UE, împreună cu celelalte 3 state aparținând Spațiului Economic European – SEE (Lichtenstein, Norvegia și Islanda), formează Piața Internă Europeană Unică, caracterizată prin libera circulație a persoanelor, serviciilor, capitalurilor și bunurilor.

Directivele Sectoriale și cele ale Sistemului General de recunoaștere au ca scop să faciliteze cetățenilor UE accesul la anumite profesii în statele membre ale UE sau ale SEE.

În 1989 și 1992, Comunitatea Europeană, acum Uniunea Europeană, a introdus două directive, 84/48/CEE și 92/51/CEE, care formează împreună Sistemul General. Acestea privesc accesul la profesiile reglementate, care nu fac obiectul Directivelor Sectoriale: medici, medici dentiști, medici veterinari, arhitecți, asistenți medicali și moașe.

În anul 1999, a fost adăugată o a treia directivă, 92/42/CEE, care înlocuiește mai multe directive referitoare la „Măsurile de Liberalizare și Tranzitorii” în materie de recunoaștere profesională.

Prezenta lege are ca obiect transpunerea primelor două directive ale Sistemului Global de recunoaștere, respectiv:

- Directiva 89/48 referitoare la recunoașterea calificărilor profesionale obținute în urma finalizării studiilor superioare cu o durată minimă de trei ani;
- Directiva 92/51 referitoare la calificările profesionale obținute prin învățământul profesional secundar, postliceal și prin programe de studii superioare cu o durată mai mică de trei ani.

Directivele Sistemului General nu impun o armonizare prealabilă sau ulterioară a structurilor și conținutului formării și nici nu impun reglementarea similară a profesiilor în statele membre.

Baza Sistemului General este încrederea reciprocă pe care fiecare dintre statele membre o are în programele de studii și diplomele celorlalte. O persoană, care într-unul dintre statele membre este suficient de calificată pentru a practica o anumită profesie, poate, în principiu, să aibă acces la aceeași profesie într-un alt stat membru, chiar dacă programul de studii respectiv diferă în termeni de durată și/sau conținut. Statele își acceptă reciproc diplomele, fără a insista ca ele să reprezinte exact aceleași cunoștințe și aptitudini sub toate aspectele. Totuși, anumite condiții sunt incluse în această acceptare reciprocă:

1) Dacă profesia respectivă este reglementată în țara în care persoana dorește să lucreze, dar nu și în țara în care a primit calificarea, autoritatea competentă poate să ceară dovada că persoana în cauză are cel puțin doi ani de experiență profesională relevantă în ultimii zece ani.

2) Dacă, prin compararea conținutului programelor de studii din cele două țări, se evidențiază diferențe majore, persoanei în cauză i se poate cere să întrunească condiții suplimentare înainte de a i se permite să profeseze în țara gazdă.

3) Dacă programul de studii efectuat de către solicitant este mai scurt cu un an sau mai mulți decât programul din țara gazdă, autoritățile competente pot să ceară efectuarea unei perioade de experiență practică care să reprezinte dublul perioadei care lipsește, dar să nu depășească patru ani. Dacă însă candidatul a trecut deja un test de aptitudini sau a trecut deja printr-o perioadă de adaptare, această exigență poate să dispară. De asemenea, autoritatea competentă trebuie să ia în calcul și experiența profesională a candidatului, deoarece profesia în cauză poate să fie reglementată în cea de-a doua țară, dar nu și în prima.

Dacă se observă diferențe substanțiale între programele de studiu, autoritățile competente responsabile pentru evaluare și pentru accesul la profesia în cauză trebuie să dovedească solicitantului care sunt aceste diferențe. Astfel, unei persoane care a fost calificată pentru o anumită profesie într-unul dintre statele membre, nu i se poate refuza accesul la aceeași profesie reglementată în altă țară UE.

În același timp, accesul la o profesie nu oferă automat un loc de muncă. Unei persoane i se garantează accesul pe piața de muncă la o anumită profesie, însă nu și angajarea care urmează evoluția specifică naționalităților.

Prezenta lege cadru are ca scop reglementarea, conform acquis-ului comunitar, a modalităților de recunoaștere a calificărilor profesionale obținute în UE, în condițiile în care în România profesia este reglementată. De asemenea, prin adoptarea prezentului act normativ se urmărește implicarea directă a autorităților competente în recunoașterea profesiilor reglementate, în conformitate cu prevederile directivelor, precum și dinamizarea și întărirea capacității instituționale a acestora.

Până în prezent, nici o autoritate română responsabilă de accesul la profesiile reglementate care intră sub incidența celor două directive nu a transpus, prin acte juridice specifice, acquis-ul la acest Capitol de negociere, fapt semnalat de rapoartele Comisiei Europene.

Față de cele prezentate mai sus, a fost elaborat proiectul de Lege privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, pe care îl supunem Parlamentului, spre adoptare.

PRIM - MINISTRU

ADRIAN NĂSTASE

TABELE DE CONCORDANȚĂ PRIVIND TRANSPUNEREA DIRECTIVELOR EUROPENE 89/48/CEE ȘI 92/51/CEE

Directiva 89/48/CEE <i>Articolul I</i>	Lege cadru
În sensul prezentei directive: a) „diplomă” reprezintă orice diplomă, certificat sau alt titlu de calificare oficială sau ansamblu de astfel de diplome, certificate sau alte titluri - care au fost acordate de o autoritate competentă dintr-un stat membru, desemnată în conformitate cu legile, reglementările sau dispozițiile administrative ale statului membru respectiv, - din care rezultă că titularul a urmat cu succes un ciclu de studii postliceale cu o durată de cel puțin trei ani sau cu o durată echivalentă cu frecvență redusă, efectuat într-o universitate sau o instituție de învățământ superior sau într-o altă instituție cu un nivel de studii echivalent și, dacă este cazul, că titularul a urmat cu succes formarea profesională solicitată în completarea ciclului de studii postliceale și - care arată că titularul are calificarea profesională cerută care îi permite accesul la o profesie reglementată în statul membru respectiv sau exercitarea respectivei profesii, dacă educația și formarea atestate de această diplomă, certificat sau alt titlu de calificare oficială au fost obținute în special în Comunitate sau dacă titularul are o experiență	Art. 8 (1) Diploma, în sensul art. 7, reprezintă orice document sau ansamblu de documente atestând nivelul de pregătire, care: a. a fost eliberat de o autoritate competentă dintr-un stat membru, b. certifică faptul că titularul a încheiat un ciclu de studii superioare cu o durată minimă de trei ani (sau cu o durată echivalentă în învățământul fără frecvență), în cadrul unei universități, al unei instituții de învățământ superior sau al unei alte instituții cu nivel similar, parcurgând și o formare profesională, pe lângă ciclul de studii superioare, dacă în statul membru de origine sau de proveniență este prevăzută o asemenea cerință; c. atestă faptul că titularul are calificarea profesională necesară pentru a accede la o profesie reglementată sau a o exercita în statul membru de origine sau de proveniență, dacă pregătirea atestată prin documentele de mai sus a fost obținută cu preponderență în UE sau SEE sau dacă titularul unor asemenea documente are o experiență profesională de cel puțin trei ani atestată de un stat membru care i-a recunoscut titlul eliberat de un stat terț.

profesională de trei ani atestată de statul membru care recunoaște o diplomă, un certificat sau alt titlu eliberat de o țară terță.	(2) În sensul prezentului articol, sunt de asemenea considerate diplome orice documente acordate de o autoritate competentă dintr-un stat membru, dacă se referă la o pregătire dobândită în cadrul UE sau SEE și sunt recunoscute de autoritatea competentă din respectivul stat membru ca având un nivel echivalent celor menționate în alineatul precedent și numai dacă conferă aceleași drepturi de acces la o profesiei reglementată sau de exercitare a acesteia în statul membru de origine sau de proveniență.
b) „stat membru gazdă” reprezintă orice stat membru în care un resortisant solicită exercitarea unei profesii reglementate în statul membru respectiv, cu excepția statului în care a obținut diploma sau și-a exercitat pentru prima oară profesia respectivă;	Art. 1 (1) Prevederile prezentei legi se aplică oricărui cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene (UE) sau al Spațiului Economic European (SEE) care dorește să exercite în România, în mod independent sau ca salariat, o profesie reglementată de legea română. Art. 6 În sensul prezentei legi prin stat membru se înțelege orice stat membru al UE sau alte state membre ale SEE (Islanda, Liechtenstein, Norvegia).
c) „profesie reglementată” reprezintă activitatea profesională reglementată sau ansamblul activităților care constituie această profesie într-un stat membru; d) „activitate profesională reglementată” reprezintă activitatea profesională al cărei acces sau exercitare într-un stat membru sunt condiționate direct sau indirect prin legi, reglementări sau dispoziții administrative de deținerea unei diplome. De asemenea, sunt considerate modalități de exercitare a unei activități profesionale reglementate următoarele:	Art. 3 (1) Profesia reglementată reprezintă activitatea sau ansamblul de activități profesionale reglementate conform legii române, care compun respectiva profesie în România. Art. 2 (1) Activitatea profesională reglementată reprezintă activitatea profesională pentru care accesul sau exercitarea în România este condiționată, direct sau indirect, în conformitate cu legislația română în vigoare, de deținerea unui document care să ateste nivelul de formare profesională. (2) Sunt considerate activități profesionale

- exercitarea unei activități cu titlu profesional în măsura în care deținerea acestui titlu este rezervată doar titularilor unei diplome stabilite prin legi, reglementări sau dispoziții administrative, - exercitarea unei activități profesionale în domeniul sănătății în măsura în care remunerația și/sau rambursarea acestei activități este subordonată regimului național de asistență socială prin deținerea unei diplome. Dacă dispozițiile primului paragraf nu se aplică, o activitate profesională poate fi considerată ca fiind reglementată cu condiția să fie exercitată de membrii unei asociații sau organizații care are ca obiectiv promovarea și menținerea unui nivel ridicat în respectivul domeniu profesional și care, în vederea realizării acestui obiectiv, beneficiază de recunoașterea, sub o formă specifică, de către un stat membru și - eliberează o diplomă membrilor săi, - îi supune unor reguli de conduită profesională impuse de către aceasta și - le asigură dreptul de a se folosi de titlul și de statutul pe care această diplomă le oferă.	reglementate activitățile exercitate cu titlu profesional, dacă utilizarea unui astfel de titlu este rezervată doar titularilor unor documente care atestă nivelul de formare profesională. (3) Sunt considerate, de asemenea, activități profesionale reglementate, activitățile desfășurate de membrii unei organizații profesionale, dacă organizația respectivă: - are ca obiectiv fundamental promovarea și menținerea unui nivel ridicat într-un anumit domeniu profesional; - este recunoscută prin legea română în vederea realizării acestui obiectiv; - eliberează membrilor săi un document care atestă nivelul de formare profesională; - impune membrilor săi respectarea unor reguli de conduită profesională elaborate de aceasta; - conferă membrilor săi dreptul de a folosi un titlu profesional sau abrevierea acestuia și de a beneficia de un statut corespunzător nivelului de formare profesională.
În anexă figurează o listă neexhaustivă a organizațiilor sau asociațiilor care îndeplinesc în momentul adoptării prezentei directive condițiile menționate la al doilea paragraf. De fiecare dată când un stat membru acordă recunoașterea respectivă unei organizații sau unei asociații, informează Comisia, care publică această informație în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene;	Art. 3 (2) Lista profesilor reglementate în România este prevăzută în Anexa II a prezentei legi. (4) La data aderării Coordonatorului Național va comunica Comisiei Europene și statelor membre lista profesilor reglementate și autoritățile competente răspunzătoare fiecăreia.

d bis) prin formarea reglementată se înțelege orice formare: – orientată direct spre exercitarea unei profesii determinate și care constă dintr-un ciclu de studii postliceale cu o durată de cel puțin trei ani sau cu o durată echivalentă cu frecvență redusă, efectuat într-o universitate sau instituție de învățământ superior sau într-o altă instituție cu un nivel de studii echivalent și include, eventual, o formare profesională, un stagiul profesional sau o practică profesională solicitată în completarea ciclului de studii postliceale; structura și nivelul formării profesionale, stagiului profesional sau practicii profesionale trebuie determinate prin intermediul dispozițiilor legale, de reglementare sau administrative ale statului membru în cauză sau trebuie să se supună unui control sau unei aprobări din partea unei autorități desemnate în acest scop.	Art. 5 Formarea reglementată reprezintă orice formare care, într-un stat membru al UE sau al SEE: (1) a. care este direct orientată spre exercitarea unei anumite profesii b. și care constă într-un ciclu de studii de învățământ superior cu o durată minimă de trei ani, sau cu o durată echivalentă în învățământul fără frecvență, efectuat în cadrul unei universități sau în cadrul unei instituții de învățământ superior sau în cadrul unei alte instituții de nivel echivalent de pregătire, și, eventual, completat cu o formare profesională, un stagiul profesional sau o practică profesională cerute pe lângă ciclul de studii superior; structura și nivelul formării profesionale, ale stagiului profesional sau ale practicii profesionale trebuie să fie determinate de dispozițiile legislative, de reglementare sau administrative ale statului membru în cauză sau să facă obiectul unui control sau al unui consimțământ din partea autorității desemnate în acest scop.
e) „experiență profesională” reprezintă exercitarea efectivă și legală a respectivei profesii într-un stat membru;	Art. 4 Experiența profesională reprezintă exercitarea efectivă și legală a unei profesii într-un stat membru al UE sau al SEE.
f) „stagiul de adaptare” reprezintă exercitarea unei profesii reglementate în statul membru gazdă, în sfera de responsabilitate a unui membru calificat în profesia respectivă și având eventual o pregătire suplimentară. Această perioadă face obiectul unei evaluări. Regulile detaliate ale stagiului și ale evaluării acestuia, precum și statutul stagiarului migrant sunt stabilite de autoritatea competentă a statului membru gazdă;	Art. 25 (1) Stagiul de adaptare constă în exercitarea unei profesii reglementate în România, însoțită eventual de o formare complementară, sub supravegherea unui membru calificat în profesia respectivă; stagiul face obiectul unei evaluări. (2) Modalitățile de desfășurare și evaluare a stagiului de adaptare vor fi stabilite de autoritatea română competentă menționată în Anexa III a prezentei legi, care va trebui însă să țină seama de experiența profesională a solicitantului. (3) În timpul stagiului de adaptare, solicitantul va avea toate drepturile și obligațiile prevăzute de legea română și statutul profesional pentru ceilalți membri ai profesiei

g) „proba de aptitudine” reprezintă un test care se referă exclusiv la cunoștințele profesionale ale solicitantului și care este conceput de autoritățile competente ale statului membru gazdă, cu scopul aprecierii aptitudinii solicitantului privind exercitarea profesiei reglementate în acel stat membru. Pentru a permite aplicarea acestui test, autoritățile competente întocmesc o listă de materii care, pe baza unei comparații între educația și formarea cerute în statul membru respectiv și cea pe care le are solicitantul, nu sunt atestate prin diplomă sau alt titlu de calificare oficială pe care le posedă solicitantul. Proba de aptitudine trebuie să țină cont de faptul că solicitantul are o calificare profesională recunoscută în statul membru de origine sau de proveniență. Ea conține subiecte selectate dintre cele care figurează pe listă și a căror cunoaștere este esențială în vederea exercitării profesiei în statul membru gazdă. Testul poate include totodată și cunoștințe de deontologie care se aplică activităților respective în statul membru gazdă. Modalitățile de aplicare a testului sunt stabilite de autoritățile competente ale statului membru respectiv în conformitate cu normele de drept comunitar.	respective, inclusiv dreptul de a primi o remunerație corespunzătoare activității desfășurate. Art. 26 (1) Proba de aptitudini constă într-o examinare a cunoștințelor profesionale ale solicitantului, organizată de autoritatea română competentă în scopul aprecierii aptitudinii solicitantului de a exercita profesia reglementată în România; proba de aptitudini nu poate include un examen de limbă română. (2) Autoritatea română competentă va stabili conținutul examinării pe baza unei comparații între pregătirea cerută în România și cea pe care o are solicitantul. În acest sens, autoritatea română competentă va întocmi o listă de discipline teoretice sau practice a căror cunoaștere este esențială pentru accesul sau exercitarea respectivei profesii în România, iar disciplinele de examen vor fi stabilite în fiecare caz în parte prin alegerea de pe această listă a materiilor care nu figurează în documentul deținut de solicitant. (3) În toate cazurile, proba de aptitudini trebuie să ia în considerare faptul că solicitantul este un profesionist calificat într-un stat membru. (4) Autoritatea română competentă va stabili metodologia corespunzător art. 37 din prezenta lege și modalitățile particulare de derulare a examinării. Pentru evaluarea rezultatelor, autoritatea română competentă va numi o Comisie de evaluare, formată din membrii calificați ai profesiei respective. (5) Solicitantul care dorește să se pregătească pentru susținerea probei de aptitudini în România va informa organizația profesională sau instituția corespunzătoare, pentru a putea beneficia de mijloacele de pregătire care există, în aceleași condiții cu membrii profesiei respective din România.
--	---

Statutul de care beneficiază în statul membru gazdă solicitantul care dorește să se pregătească pentru proba de aptitudine în acel stat este stabilit de autoritățile competente ale statului membru respectiv.	-
Articolul 2 Prezenta directivă se aplică oricărui resortisant al unui stat membru care dorește să-și exercite cu statut de independent sau de salariat o profesie reglementată în statul membru gazdă. Prezenta directivă nu se aplică în cazul profesior care fac obiectul unei directive speciale care stabilește o recunoaștere reciprocă a diplomelor între statele membre.	Art. 7 Prevederile prezentului capitol se aplică oricărui cetățean al unui stat membru care dorește să exercite în România, în mod independent sau ca salariat, o profesie reglementată care necesită o diplomă de învățământ superior cu o durată de cel puțin trei ani.
Articolul 3 Dacă într-un stat membru gazdă accesul la o profesie reglementată sau exercitarea acesteia depinde de posesia unei diplome, autoritatea competentă nu îi poate refuza resortisantului unui stat membru, din motiv de calificare inadecvată, accesul la profesia respectivă sau exercitarea ei în aceleași condiții ca și pentru cetățenii statului membru gazdă: a) dacă solicitantul deține o diplomă cerută într-un alt stat membru pentru exercitarea respectivei profesii pe teritoriul său, diploma fiind obținută într-un stat membru, sau b) dacă solicitantul și-a exercitat cu normă întreagă această profesie timp de doi ani în ultimii zece ani într-un alt stat membru care nu reglementează această profesie în sensul dispozițiilor art. 1 lit. c) și ale art. 1 lit. d) primul paragraf, având unul sau mai multe titluri de calificare oficială: - care au fost eliberate de o autoritate competentă într-un stat membru, desemnată conform legilor, reglementărilor sau dispozițiilor administrative ale respectivului stat membru,	Art. 9 (1) În vederea accesului la o profesie reglementată sau exercitării acesteia în România, sunt recunoscute, cu același efect profesional ca și diplomele, în sensul art. 8, eliberate în România, diplomele, în sensul art. 8, obținute într-un stat membru, care dau dreptul titularului să exercite aceeași profesie în statul membru de origine sau de proveniență. (2) În vederea accesului la o profesie reglementată sau exercitării acesteia în România sunt recunoscute, de asemenea, cu același efect profesional ca și diploma, în sensul art. 8, eliberată în România, toate diplomele în sensul art. 14 din prezenta lege, eliberate într-un stat membru, și care dau titularului dreptul de a exercita această profesie în respectul stat membru. Această dispoziție nu se aplică în cazul în care accesul la o profesie reglementată sau exercitarea acesteia sunt condiționate în România de absolvirea unui ciclu de studii de învățământ superior cu o durată mai mare de patru ani. (3) Dreptul de a accede la o profesie reglementată sau de a o exercita în România nu poate fi interzis dacă solicitantul face dovada că a exercitat cu normă întreagă această profesie

- din care rezultă că titularul a urmat cu succes un ciclu de studii la fără frecvență cu o durată minimă de trei ani sau cu o durată echivalentă la fără frecvență, într-o universitate sau instituție de învățământ superior sau în alte instituții având același nivel de formare dintr-un stat membru și, dacă este cazul, că și-a completat cu succes formarea profesională cerută pe lângă studiile postliceale - și care l-au pregătit pentru exercitarea profesiei. Totuși, nu se cer cei doi ani de experiență profesională menționați în primul paragraf dacă titlul sau titlurile de studii deținute de solicitant și menționate în prezenta literă atestă o formare reglementată.	timp de doi ani în ultimii zece ani într-un stat membru în care respectiva profesie nu este reglementată, dacă deține unul sau mai multe titluri de calificare profesională în sensul art. 8 alin. 1 pct. b, acordate de o autoritate competentă dintr-un stat membru, care atestă că s-a pregătit pentru exercitarea acestei profesii. (4) Prin derogare de la alin. (3), autoritatea română competentă nu poate să ceară solicitantului să facă dovada celor doi ani de experiență profesională în cazul în care titlul deținut de solicitant atestă o formare reglementată, în sensul art. 5, alin (1) din prezenta Lege.
În sensul primului paragraf, se consideră titlu de calificare profesională orice titlu sau ansamblu de titluri care a fost eliberat de către autoritatea competentă dintr-un stat membru, dacă atestă o formare obținută în Comunitate și dacă este recunoscut ca echivalent de către statul membru respectiv, cu condiția ca această recunoaștere să fi fost notificată celorlalte state membre și Comisiei.	Implementarea reiese din Cap IV – Dispozițiile finale, art. 37, alin. (2) „Anexele prezentei legi pot fi modificate sau completate, prin Hotărâre a Guvernului”. În sensul acestui alineat orice profesie reglementată apărută ulterior adoptării acestei legi va fi adăugată în Anexa IV și Anexa V a prezentei legi și automat notificată și Comisiei.
Articolul 4 1) Fără a aduce atingere dispozițiilor art. 3, statul membru gazdă poate, de asemenea, cere solicitantului: a) să facă dovada faptului că are experiență profesională, dacă durata formării de care face dovadă în temeiul art. 3 lit. a) și b) este mai scurtă cu cel puțin un an decât cea cerută de statul membru gazdă. În acest caz, durata experienței profesionale cerute:	Art. 10 (1) Dacă durata formării solicitantului este mai scurtă cu cel puțin un an decât cea cerută în România, autoritatea română competentă poate cere acestuia, în compensare, să facă dovada experienței profesionale . (2) Durata experienței profesionale cerută în condițiile alineatului precedent nu poate depăși: a. dublul diferenței dintre perioada de formare cerută în România și perioada efectuată de solicitant, dacă perioada neefectuată se referă la ciclul de studii de învățământ superior

- nu poate depăși dublul perioadei de educație și formare neefectuate, dacă perioada neefectuată se referă la ciclul de studii postliceale și/sau la un stagiu profesional efectuat sub autoritatea unui îndrumător de stagiu și încheiată printr-un examen, - nu poate depăși perioada de educație și formare neefectuată, dacă această perioadă se referă la o practică profesională realizată cu sprijinul personalului calificat. În cazul diplomelor prevăzute la art. 1 lit. a) ultimul paragraf, durata formării recunoscute ca echivalentă se calculează în funcție de educația și formarea definite la art. 1 lit. a) primul paragraf. La aplicarea prevederilor prezentei litere, se ia în considerare experiența profesională prevăzută la art. 3 lit. b). Indiferent de situație, experiența profesională cerută nu poate depăși patru ani;	și/sau la un stagiu profesional efectuat sub autoritatea unui îndrumător de stagiu și încheiat printr-un examen; b. diferența dintre perioada de formare cerută în România și perioada efectuată de solicitant, dacă perioada neefectuată se referă la o practică profesională realizată sub îndrumarea unui membru calificat al profesiei respective. (3) În aplicarea prevederilor prezentului articol, autoritatea română competentă va scădea din calculul duratei de experiență cerute, experiența profesională prevăzută la art. 9 alin. 3. (4) În orice situație, autoritatea română competentă nu poate cere solicitantului să facă dovada unei experiențe profesionale cu o durată mai mare de patru ani.
b) să urmeze un stagiu de adaptare care să nu depășească trei ani sau să dea o probă de aptitudine: - dacă educația și formarea pe care le-au efectuat, în conformitate cu prevederile art. 3 lit. a) și b), se referă la materii fundamentale diferite față de cele specificate de diploma cerută în statul membru gazdă sau - dacă, în cazul prevăzut la art. 3 lit. a), profesiunea reglementată de statul membru gazdă presupune una sau mai multe activități profesionale care nu se regăsesc în profesia	Art. 11 (1) Autoritatea română competentă poate cere solicitantului, la alegerea acestuia, să urmeze un stagiu de adaptare care să nu depășească trei ani sau să dea o probă de aptitudine, în următoarele cazuri: a. dacă formarea solicitantului privește domenii teoretice sau practice substanțial diferite față de cele cerute în România pentru obținerea diplomei de învățământ superior necesară pentru a practica respectiva profesie; b. dacă profesia respectivă include în România exercitarea uneia sau mai multor activități profesionale care nu se regăsesc în cadrul aceleiași profesii în statul membru de

exercitată în statul membru de origine sau de proveniență a solicitantului, iar această diferență se caracterizează printr-o educație și formare specifice cerute în statul membru gazdă și care se referă la materii fundamentale diferite față de cele specificate în diploma prezentată de solicitant sau	origine sau de proveniență a solicitantului și dacă diferența corespunde unei formări specifice cerută în România și acoperă domenii care diferă substanțial de cele acoperite de diploma deținută de solicitant.
- dacă, în cazul prevăzut la art. 3 lit. b), profesiunea reglementată în statul membru gazdă presupune una sau mai multe activități profesionale reglementate care nu se regăsesc în profesia exercitată de către solicitant în statul membru de origine sau de proveniență și dacă această diferență se caracterizează prin educație și formare specifice cerute de către statul membru gazdă și care se referă la materii fundamentale diferite față de cele specificate în titlul sau titlurile prezentate de solicitant.	Art. 11 (3) Dacă autoritatea română competentă are în vedere să ceară solicitantului să efectueze un stagiul de adaptare sau să treacă o probă de aptitudini, trebuie mai întâi să verifice dacă cunoștințele dobândite de către solicitant pe parcursul experienței sale profesionale acoperă, total sau parțial, diferența substanțială menționată la alineatul (1), din prezentul articol.
Dacă statul membru gazdă intenționează să ceară solicitantului efectuarea unui stagiul de adaptare sau susținerea unui test de aptitudini, el trebuie să verifice întâi dacă cunoștințele dobândite de către solicitant în cursul experienței sale profesionale pot compensa, parțial sau în totalitate, diferența substanțială menționată în primul paragraf.	Art. 11 (2) Prin derogare de la prevederile alineatului precedent, în cazul profesilor care necesită, conform reglementărilor legislației române, o cunoaștere precisă a dreptului român și care au ca element esențial și constant furnizarea de informații și/sau asistență privind dreptul român, autoritatea română competentă decide dacă solicitantul va urma un stagiul de adaptare sau va trece o probă de aptitudini. (Anexa VI).
Dacă statul membru gazdă utilizează această posibilitate, el trebuie să îi acorde solicitantului libertatea de a alege între perioada de adaptare și proba de aptitudine. Pentru profesiunile a căror exercitare presupune o cunoaștere precisă a dreptului național și care au ca element esențial și constant al activității furnizarea de informații și asistență privind dreptul național, statul membru gazdă poate indica, prin derogare de la acest principiu, fie o perioadă de adaptare, fie o probă de	

aptitudine. Dacă statul membru gazdă intenționează să prevadă derogări de la dreptul de a alege al solicitantului, în cazul altor profesii, se aplică procedura de la art. 10. 2) Cu toate acestea, statul membru gazdă nu poate aplica cumulativ dispozițiile alin. (1) lit. a) și b).	Art. 12 (1) Autoritatea română competentă nu poate, în nici o situație, să aplice cumulativ cerințele prevăzute în art. 10 și art. 11.
<i>Articolul 5</i> Fără a aduce atingere dispozițiilor art. 3 și 4, orice stat membru gazdă poate permite solicitantului, în scopul ameliorării posibilităților sale de adaptare la mediul profesional din statul membru respectiv, să urmeze, cu statut de echivalare, acea parte a formării profesionale constituită dintr-o practică profesională, realizată cu asistența personalului calificat, pe care nu a urmat-o în statul membru de origine sau de proveniență.	Art. 12 (2) Fără a aduce atingere dispozițiilor art. 10 și 11, autoritatea română competentă poate permite solicitantului, în scopul ameliorării posibilităților sale de adaptare la mediul profesional, să urmeze, cu statut de echivalare, acea parte a formării profesionale constituită dintr-o practică profesională, realizată cu asistența personalului calificat, pe care nu a urmat-o în statul membru de origine sau de proveniență.
<i>Articolul 6</i> 1) Autoritatea competentă din statul membru gazdă care condiționează accesul la o profesie reglementată de prezentarea unei serii de dovezi privind onorabilitatea, moralitatea și absența falimentului sau care suspendă sau interzice exercitarea unei astfel de profesii în caz de greșeală profesională gravă sau de infracțiune penală acceptă ca probă suficientă pentru resortisanții statelor membre care doresc să exercite această profesie pe teritoriul său prezentarea documentelor eliberate de autoritățile competente din statul membru de origine sau de proveniență din care să rezulte că aceste cerințe sunt îndeplinite. Dacă documentele prevăzute în primul paragraf nu sunt eliberate de autoritățile competente din statul membru de origine sau de proveniență al resortisantului, ele sunt înlocuite	Art. 27 (1) În cazul în care în România accesul la o profesie reglementată este condiționat de îndeplinirea de către solicitant a anumitor condiții de onorabilitate, moralitate sau accesul la respectiva profesie sau exercitarea acesteia sunt interzise falitului fraudulos, celui care a săvârșit o infracțiune sau în caz de greșeală profesională gravă, autoritatea română competentă va cere și solicitantului, cetățean al unui stat membru, să facă dovada îndeplinirii acestor condiții. (2) În aceste situații, autoritatea română competentă va accepta ca probă suficientă pentru îndeplinirea condițiilor menționate la aliniatul precedent prezentarea de către solicitant a documentelor eliberate în acest scop de autoritățile competente din statul membru de origine sau de proveniență al acestuia. (3) Dacă autoritățile competente din statul membru de origine sau de proveniență nu eliberează aceste documente, ele

de o declarație sub jurământ sau, în statele membre în care nu există un astfel de jurământ, de o declarație solemnă făcută de către cel interesat în fața unei autorități judiciare sau administrative competente sau, dacă este cazul, în fața unui notar sau a unui organism profesional calificat din statul membru de origine sau de proveniență, care va elibera un certificat care să ateste autenticitatea acestui jurământ sau a acestei declarații solenne.	vor fi înlocuite de o declarație sub jurământ sau, dacă o asemenea instituție juridică nu există, de o declarație solemnă, certificate, făcută de solicitant în fața unei autorități competente din statul membru de origine sau de proveniență.
2) Dacă autoritatea competentă din statul membru gazdă solicită resortisanților acestui stat membru, pentru accesul la o profesie reglementată sau pentru exercitarea ei, un document referitor la sănătatea fizică sau psihică, ea acceptă ca probă suficientă documentul solicitat în statul membru de origine sau de proveniență.	Art. 28 (1) Dacă în România accesul la o profesie reglementată sau exercitarea acesteia sunt condiționate de prezentarea unui document care să ateste sănătatea fizică și psihică a solicitantului, autoritatea română competentă va accepta ca probă suficientă prezentarea documentului echivalent, solicitat în statul membru de origine sau de proveniență pentru accesul la respectiva profesie sau exercitarea acesteia. (2) Dacă în statul membru de origine sau de proveniență accesul la respectiva profesie sau la exercitarea acesteia nu sunt condiționate de îndeplinirea obligațiilor prevăzute la alineatul precedent, autoritatea română competentă va accepta prezentarea unui document cu conținut similar celui cerut în România, eliberat de o autoritate competentă din statul membru de origine sau de proveniență.
3) Autoritatea competentă a statului membru gazdă poate solicita ca documentele sau atestatele menționate la alin. 1 și 2 să fie prezentate după cel mult trei luni de la data eliberării lor.	Art. 30 Atunci când autoritatea română competentă le cere cetățenilor români, în vederea accesului la o profesie reglementată sau pentru exercitarea acesteia, dovada că sunt acoperiți de o asigurare împotriva consecințelor financiare ale responsabilității lor profesionale, autoritatea română competentă va accepta atestatele eliberate de organismele de asigurare ale celorlalte state membre drept echivalente cu acelea eliberate în propriul său teritoriu. Aceste atestate

	trebuie să precizeze că asiguratorul s-a conformat prescrierilor legale și de reglementare în vigoare în România, în ceea ce privește modalitățile și întinderea garanției. Art. 32 În cazul în care în România accesul la o profesie reglementată sau exercitarea acesteia sunt condiționate de depunerea unui jurământ sau a unei declarații solemne, a cărei formulă nu poate fi utilizată de un cetățean dintr-un stat membru, autoritatea română competentă va lua măsurile necesare pentru ca cetățeanul să depună un astfel de jurământ sau declarație într-o formă adecvată și echivalentă.
4) Dacă autoritatea competentă a statului membru gazdă solicită resortisanților respectivului stat membru să depună un jurământ sau să facă o declarație solemnă pentru a avea acces la o profesie reglementată sau pentru a o putea exercita, iar în cazul în care forma acestui jurământ sau a acestei declarații nu poate fi utilizată de către resortisanții celorlalte state membre, ea urmărește ca o formă asemănătoare și echivalentă să poată fi prezentată celor interesați. (5) Dacă, pentru accesul la o profesie reglementată sau exercitarea ei în statul membru gazdă, trebuie făcută dovada capacității financiare, acest stat membru consideră adevărințele eliberate de băncile statului membru de origine sau de proveniență ca fiind echivalente cu cele eliberate pe teritoriul său. (6) Dacă, pentru accesul la o profesie reglementată sau exercitarea ei, autoritatea competentă a statului membru gazdă solicită resortisanților săi dovada că aceștia posedă o asigurare împotriva consecințelor financiare ale responsabilității lor profesionale, acest stat membru acceptă adevărințele eliberate de organisme de asigurare din alte state membre ca fiind echivalente cu cele eliberate pe teritoriul său. Aceste adevărințe trebuie să precizeze că asiguratorul s-a conformat prevederilor legale și de reglementare în vigoare în statul membru gazdă privind modalitățile și durata garanției. Aceste adevărințe nu trebuie să depășească, în momentul prezentării lor, trei luni de la data eliberării.	Art. 29 Atunci când, în România, în vederea accesului la o profesie reglementată sau pentru exercitarea acesteia trebuie să fie dovedită capacitatea financiară, autoritatea română competentă va considera atestările eliberate de băncile statului membru de origine sau de proveniență echivalente cu acelea eliberate în propriul său teritoriu. Art. 30 A tunci când autoritatea română competentă le cere cetățenilor români, în vederea accesului la o profesie reglementată sau pentru exercitarea acesteia, dovada că sunt acoperiți de o asigurare împotriva consecințelor financiare ale responsabilității lor profesionale, autoritatea română competentă va accepta atestatele eliberate de organisme de asigurare ale celorlalte state membre drept echivalente cu acelea eliberate în propriul său teritoriu. Aceste atestate trebuie să precizeze că asiguratorul s-a conformat prescrierilor legale și de reglementare în vigoare în România, în ceea ce privește modalitățile și întinderea garanției.
Articolul 7 1) Autoritatea competentă a statului membru gazdă recunoaște	Art. 33 (1) Dacă solicitantul îndeplinește condițiile de acces la o profesie reglementată sau de exercitare a acesteia în

resortisanților statelor membre care îndeplinesc condițiile de acces și de exercitare a unei profesii reglementate pe teritoriul lor dreptul de a beneficia de titlul profesional acordat în statul membru gazdă, care corespunde profesiei respective. 2) Autoritatea competentă a statului membru gazdă recunoaște resortisanților statelor membre care îndeplinesc condițiile de acces și de exercitare a unei activități profesionale reglementate pe teritoriul lor dreptul de a folosi calificarea oficială acordată în statul membru de origine sau proveniență și eventual abrevierea sa, în limba respectivului stat membru. Statul membru gazdă poate cere ca acest titlu să fie urmat de nume, instituția care l-a eliberat și componența juriului care l-a acordat.	România, autoritatea română competentă îi va da: a. dreptul de a utiliza titlul profesional acordat în România și care corespunde acestei profesii; b. dreptul de a folosi titlul conferit de documentul care atestă formarea solicitantului în statul membru de origine sau de proveniență, precum și abrevierea acestuia în limba aceluiași stat. În acest titlu vor trebui să figureze, cel puțin, numele și locul instituției sau autorității care l-a conferit.
3) Dacă o profesie este reglementată în statul membru gazdă de către o asociație sau o organizație menționată la art. 1 lit. d), resortisanții statelor membre nu sunt autorizați să se folosească de titlul profesional acordat de respectiva organizație sau asociație, decât dacă fac dovada că sunt membrii respectivei organizații sau asociații. Dacă asociația sau organizația le cere membrilor ei o anumită calificare, ea poate impune această cerință și resortisanților altor state membre care au o diplomă conform dispozițiilor art. 1 lit. a) sau un titlu de calificare oficială în sensul dispozițiilor art. 3 lit. b) numai în conformitate cu dispozițiile prezentei directive, în special ale art. 3 și 4.	(2) În cazul în care profesia este reglementată în România de către o organizație profesională care acordă membrilor săi un titlu profesional, solicitantul – cetățean al unui stat membru, nu se va putea folosi de acest titlu decât dacă probează apartenența la respectiva organizație profesională. Reiese din textul legii ca obligații pentru autoritățile române competente, prin care sunt, de asemenea, desemnate și organizațiile profesionale.
Articolul 8 1) Statul membru gazdă acceptă ca probă îndeplinirea condițiilor menționate la art. 3 și 4: atestatele și documentele eliberate de autoritățile competente din statele membre, pe	Art. 34 (1) Pentru verificarea îndeplinirii de către solicitant – cetățean al unui stat membru, a condițiilor cerute de prezenta lege, autoritatea română competentă va accepta ca probă documentele eliberate de autorități competente din statele

care cel interesat trebuie să le prezinte în sprijinul cererii de exercitare a profesiei respective.	membre.
2) Procedura de examinare a unei cereri de exercitare a unei profesii reglementate trebuie încheiată în cel mai scurt timp și avizată printr-o decizie motivată a autorității competente din statul membru gazdă, în cel mult patru luni de la depunerea dosarului complet al celui interesat. Această decizie sau absența ei poate fi supusă unui recurs jurisdicțional de drept intern.	Art. 34 (3) Procedura de examinare a cererii de către autoritatea română competentă nu va putea depăși un termen de trei luni de la data prezentării dosarului complet al persoanei interesate. (4) Procedura de examinare a cererii se va finaliza prin emiterea unei decizii motivate de către autoritatea română competentă, în termenul prevăzut la alineatul precedent. Această decizie va fi comunicată solicitantului în termen de 15 zile de la emitere și produce efecte de la data comunicării. Decizia sau absența ei poate fi atacată în justiție în fața tribunalelor române. Art.3 (3) Autoritățile competente corespunzătoare fiecărei profesii reglementate sunt enumerate în Anexa III a prezentei legi. Ministerul Educației și Cercetării prin Memorandumul Guvernului 1190 CZ/SGG din 16.10.2002 și OMEC 4872 din 04.11.2002
Articolul 9 1) Statele membre desemnează, în termenul prevăzut la art. 12, autoritățile competente, abilitate să primească cererile și să ia deciziile prevăzute de prezenta directivă. 2) Fiecare stat membru desemnează un coordonator al activităților autorităților menționate la alin. 1 și informează celelalte state membre și Comisia despre aceasta. Rolul statului membru este de a promova aplicarea în mod uniform a prezentei directive în cazul tuturor profesunilor cărora li se aplică. Pe lângă Comisie, se constituie un grup de coordonare format din coordonatori desemnați de către fiecare stat membru sau din membrii supleanți și prezidat de un reprezentant al Comisiei. Misiunea acestui grup este: - să faciliteze punerea în practică a prezentei directive, - să adune toate informațiile utile pentru aplicarea ei în statele membre.	

Grupul poate fi consultat de către Comisie în privința tuturor modificărilor care pot apărea în sistemul existent. 3) Statele membre iau măsuri în vederea furnizării informațiilor necesare recunoașterii diplomelor în cadrul prezentei directive. În vederea îndeplinirii acestei sarcini, statele membre pot primi sprijinul centrului de informare cu privire la recunoașterea academică a diplomelor și a perioadelor de studii, creat de statele membre în temeiul Rezoluției Consiliului și a miniștrilor educației, reuniți în cadrul Consiliului din 9 februarie 1976¹ și, dacă este cazul, pot primi sprijinul asociațiilor sau organizațiilor profesionale corespunzătoare. Comisia ia inițiativele necesare pentru asigurarea dezvoltării și coordonării comunicării informațiilor necesare.	Nu face obiectul Legii, transpunerea s-a făcut înainte prin crearea Centrului Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor (CNRED) ENIC-NARIC prin HQ 49/1999 OMEC 3422 modificat prin OMEC 512
<i>Articolul 10</i> 1) Dacă un stat membru nu intenționează, în temeiul dispozițiilor art. 4 alin. 1 lit. b) al doilea paragraf, a treia teză, să lase a de adaptare și proba de aptitudine, el comunică imediat Comisiei proiectul dispoziției respective. Statul membru respectiv informează totodată Comisia cu privire la motivele pentru care este necesară o astfel de dispoziție. Comisia aduce imediat proiectul la cunoștința celorlalte state membre; ea poate în aceeași măsură să consulte în privința acestui proiect grupul de coordonare prevăzut la art. 9 alin. 2. 2) Fără a aduce atingere asupra dreptului Comisiei și al	

	celorlalte state membre de a-și prezenta observațiile asupra proiectului, statul membru poate adopta hotărârea doar dacă Comisia nu s-a opus în termen de trei luni printr-o decizie. 3) La cererea unui stat membru sau a Comisiei, statele membre le comunică fără întârziere textul definitiv al dispoziției, așa cum rezultă din aplicarea prezentului articol. Articolul 11 După expirarea termenului prevăzut la art. 12, statele membre înaintează Comisiei, la fiecare doi ani, un raport privind aplicarea sistemului. Pe lângă comentariile generale, acest raport conține o situație statistică a deciziilor luate, precum și o descriere a principalelor probleme care rezultă din aplicarea prezentei directive. Articolul 12 Statele membre iau măsurile necesare pentru a se conforma prezentei directive în termen de doi ani de la notificarea ei². Ele informează imediat Comisia cu privire la aceasta. Ele comunică Comisiei textul principalelor norme de drept intern pe care le adoptă în domeniul vizat de prezenta directivă. Articolul 13
--	--

În cel mult cinci ani de la data stabilită la art. 12, Comisia trimite un raport Parlamentului European și Consiliului asupra stadiului aplicării sistemului general de recunoaștere a diplomelor de licență acordate pentru o perioadă de formare profesională de cel puțin trei ani.

În urma efectuării tuturor consultărilor necesare, Comisia își prezintă cu această ocazie concluziile cu privire la modificările care pot fi aduse sistemului existent. Eventual, Comisia prezintă în același timp propuneri privind ameliorarea normelor existente cu scopul de a facilita libera circulație, dreptul de stabilire și libera prestare a serviciilor pentru persoanele prevăzute de dispozițiile prezentei directive.

Articolul 14

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Directiva 92/51/CEE	Lege cadru
<i>Capitolul I</i> <i>Definiții</i> <i>Articolul 1</i> În sensul prezentei directive: a) „<i>diplomă</i>” reprezintă orice document care atestă educația și formarea sau set de astfel de documente: - care a fost acordat de o autoritate competentă într-un stat membru, desemnată în conformitate cu legile, reglementările și dispozițiile administrative ale statului respectiv, - din care rezultă că titularul a încheiat cu succes: i) fie un ciclu de studii postliceale, altul decât cel prevăzut la art. 1 lit. a) liniuța a doua din Directiva 89/48/CEE, cu o durată de cel puțin un an sau cu o durată echivalentă dacă aceasta are la bază un program fără frecvență, pentru care, una din condițiile de acces este, ca regulă generală, încheierea cu succes a unui ciclu de studii gimnaziale sau liceale necesar pentru a avea acces la învățământul universitar sau superior, precum și formarea profesională care este eventual necesară în plus pentru acest ciclu de studii postliceale; ii) fie unul din ciclurile de educație și formare prezentate în Anexa C și - din care rezultă că titularul posedă calificările profesionale necesare pentru a avea acces la o profesie reglementată în statul membru respectiv sau pentru a o exercita,	Art. 14 (1) Diploma reprezintă orice document sau ansamblu de documente atestând nivelul de formare, care: a. au fost acordate de o autoritate competentă dintr-un stat membru, b. certifică faptul că titularul a încheiat: - fie un ciclu de studii postliceale, cu o durată de cel puțin un an dar nu mai mare de trei ani (sau cu o durată echivalentă în învățământul fără frecvență), pentru care una din condițiile de admitere presupune încheierea unui ciclu de studii liceale necesar pentru a avea acces la învățământul universitar sau superior, parcurgând și o formare profesională, pe lângă ciclul de studii postliceale, dacă în statul membru de origine sau de proveniență este prevăzută o asemenea cerință, - fie unul din ciclurile de formare profesională prevăzute în anexa IV din prezenta lege; c. atestă faptul că titularul are calificarea profesională necesară pentru a accede la o profesie reglementată sau a o exercita în statul membru de origine sau de proveniență, dacă formarea profesională atestată de asemenea documente a fost obținută cu preponderență în UE sau SEE ori în afara spațiului UE sau SEE, însă în unități de învățământ care asigură o formare profesională în conformitate cu legislația unui stat membru, ori dacă titularul unor asemenea documente are o experiență profesională de cel puțin trei ani atestată de un stat membru care i-a recunoscut titlul eliberat de un stat terț.

dacă educația și formarea atestate prin acest document au fost dobândite în principal în Comunitate sau în afara acesteia, în instituțiile de învățământ care asigură o educație și formare în conformitate cu legile, regulamentele și dispozițiile administrative ale unui stat membru sau dacă titularul diplomei are o experiență profesională de trei ani certificată de statul membru care a recunoscut documentul eliberat într-o țară terță. Este asimilat unei diplome, în sensul primului paragraf, orice document care atestă educația și formarea sau un set de astfel de documente acordat de o autoritate competentă într-un stat membru pentru încheierea cu succes a perioadei de educație și formare dobândite în Comunitate și recunoscute de o autoritate competentă din acest stat membru ca fiind de nivel echivalent și conferă aceleași drepturi de acces la o profesie reglementată sau de exercitare a acesteia;	(2) În sensul prezentului articol, sunt considerate diplome orice documente eliberate de o autoritate competentă dintr-un stat membru, dacă se referă la o formare profesională dobândită în cadrul UE sau SEE și este recunoscută de autoritatea competentă din respectivul stat membru ca având un nivel echivalent celor menționate în alineatul precedent și numai dacă conferă aceleași drepturi de acces la o profesie reglementată sau de exercitare a acesteia în statul membru de origine sau de proveniență.
b) „<i>certificat</i>” reprezintă orice document care atestă educația și formarea sau un set de astfel de documente: - care a fost acordat de o autoritate competentă într-un stat membru, desemnată în conformitate cu legile, reglementările și dispozițiile administrative ale statului respectiv, - din care rezultă că titularul, după ce a frecventat un ciclu de studii gimnaziale sau liceale, a încheiat: - fie un ciclu de educație sau formare, cu excepția celui prevăzut la lit. a), efectuat într-o instituție de învățământ sau într-o întreprindere sau, alternativ, într-o instituție de învățământ și	Art. 15 (1) Certificatul reprezintă un document sau ansamblu de documente atestând nivelul de formare, care: a. a fost acordat de o autoritate competentă dintr-un stat membru; b. certifică faptul că titularul, după ce a urmat un ciclu de studii gimnaziale sau liceale ori un ciclu de studii gimnaziale sau liceale cu caracter tehnic sau profesional, a încheiat: - fie un ciclu de formare profesională, altul decât cel la care se referă art. 14 alin. 1 lit. b, desfășurat într-o unitate de învățământ și/sau într-o întreprindere, parcurgând în completare și un stagiu sau practică profesională, dacă în statul membru respectiv este prevăzută o asemenea cerință, - fie un stagiu sau perioadă de practică profesională;

într-o întreprindere și completat, după caz, de stagiul de adaptare sau perioada de probă necesară în plus față de acest ciclu, fie stagiul de adaptare sau perioada de probă necesară în plus față de acest ciclu de studii gimnaziale sau liceale sau - din care rezultă că titularul, după ce a frecventat un ciclu de studii gimnaziale sau liceale cu caracter tehnic sau profesional, a încheiat, după caz: fie un ciclu de educație sau formare, cum este cel prevăzut la liniuța anterioară, fie stagiul de adaptare sau perioada de probă necesară în plus față de acest ciclu de studii secundare cu caracter tehnic sau profesional și - din care rezultă că titularul are calificările profesionale necesare pentru a avea acces la o profesie reglementată în statul membru respectiv sau pentru a o exercita, dacă educația și formarea atestate prin acest document au fost dobândite în principal în Comunitate sau în afara acesteia, în instituțiile de învățământ care asigură o pregătire în conformitate cu legile, reglementările sau dispozițiile administrative ale celui stat membru, sau atât timp cât titularul său are o experiență profesională de doi ani certificată de statul membru care a recunoscut documentul care atestă educația și formarea efectuate într-o terță țară.	c. atestă faptul că titularul are calificarea profesională necesară pentru a accede la o profesie reglementată sau a o exercita în statul membru de origine sau de proveniență, dacă formarea profesională atestată de asemenea documente a fost obținută cu preponderență în UE sau SEE ori în afara spațiului UE sau SEE, însă în unități de învățământ care asigură o formare profesională în conformitate cu legislația unui stat membru, ori dacă titularul unor asemenea documente are o experiență profesională de cel puțin doi ani atestată de un stat membru care i-a recunoscut titlul eliberat de un stat terț.
--	---

Se va asimila unui certificat, în sensul primului paragraf, orice document care atestă educația și formarea sau orice set de astfel de documente care a fost emis de o autoritate competentă într-un stat membru, este acordat pentru încheierea cu succes a perioadei de educație și formare dobândite în Comunitate și recunoscut de o autoritate competentă din acest stat membru ca fiind de nivel echivalent și conferă aceleași drepturi de acces la o profesie reglementată sau de exercitare a acesteia;	(2) În sensul prezentului articol, sunt considerate certificate orice documente acordate de o autoritate competentă dintr-un stat membru, dacă se referă la o formare profesională dobândită în cadrul UE sau SEE, sunt recunoscute de autoritatea competentă din respectivul stat membru ca având un nivel echivalent celor menționate în alineatul precedent și numai dacă conferă aceleași drepturi de acces la o profesie reglementată sau de exercitare a acesteia în statul membru de origine sau de proveniență.
c) „<i>atestat de competență</i>” reprezintă orice document: - care atestă educația și formarea care nu fac parte din setul care constituie o diplomă în sensul dispozițiilor Directivei 89/48/CEE sau o diplomă sau certificat în sensul prezentei directive sau - care este acordat ca urmare a unei aprecieri a calităților personale, aptitudinilor sau cunoștințelor solicitantului, considerate esențiale pentru exercitarea unei profesii de către o autoritate desemnată în conformitate cu legile, regulamentele sau dispozițiile administrative ale unui stat membru, fără a solicita dovada unei educației sau formării prealabile;	Art. 16 Atestatul de competență reprezintă orice document certificând formarea profesională, care nu face parte dintre cele prevăzute în art. 8, 14 și 15 din prezenta lege sau orice document care este acordat de o autoritate competentă dintr-un stat membru în baza unei aprecieri a calităților personale, aptitudinilor sau cunoștințelor titularului, considerate esențiale pentru exercitarea unei profesii, fără a solicita dovada unei pregătiri sau formări profesionale prealabile.
d) „<i>stat membru gazdă</i>” reprezintă orice stat membru în care un resortisant al unui stat membru solicită exercitarea unei profesii care poate constitui obiectul unei reglementări în statul membru respectiv, cu excepția statului în care această persoană și-a obținut documentul care atestă educația și formarea sau atestatul de competență sau a exercitat mai întâi profesia respectivă;	Art. 1 (1) Prevederile prezentei legi se aplică oricărui cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene (UE) sau al Spațiului Economic European (SEE) care dorește să exercite în România, în mod independent sau ca salariat, o profesie reglementată de legea română. Art. 6 În sensul prezentei legi prin stat membru se înțelege orice stat membru al UE sau alte state membre ale SEE (Islanda, Liechtenstein, Norvegia).

e) „profesie reglementată” reprezintă activitatea profesională reglementată sau ansamblul activităților care constituie această profesie într-un stat membru;	Art. 3 (1) Profesia reglementată reprezintă activitatea sau ansamblul de activități profesionale reglementate conform legii române, care compun respectiva profesie în România.
f) „activitate profesională reglementată” reprezintă activitatea profesională al cărei acces sau exercitare într-un stat membru este supus, direct sau indirect, în temeiul legilor, reglementărilor sau dispozițiilor administrative, deținerii unui document care atestă educația și formarea sau a unui atestat de competență. Pot constitui în special o modalitate de exercitare a unei activități profesionale reglementate următoarele:	Art. 2 (1) Activitatea profesională reglementată reprezintă activitatea profesională pentru care accesul sau exercitarea în România este condiționată, direct sau indirect, în conformitate cu legislația română în vigoare, de deținerea unui document care să ateste nivelul de formare profesională. (2) Sunt considerate activități profesionale reglementate activitățile exercitate cu titlu profesional, dacă utilizarea unui astfel de titlu este rezervată doar titularilor unor documente care atestă nivelul de formare profesională. (3) Sunt considerate, de asemenea, activități profesionale reglementate, activitățile desfășurate de membrii unei organizații profesionale, dacă organizația respectivă: - are ca obiectiv fundamental promovarea și menținerea unui nivel ridicat într-un anumit domeniu profesional; - este recunoscută prin legea română în vederea realizării acestui obiectiv; - eliberează membrilor săi un document care atestă nivelul de formare profesională; - impune membrilor săi respectarea unor reguli de conduită profesională elaborate de aceasta; - conferă membrilor săi dreptul de a folosi un titlu profesional sau abrevierea acestuia și de a beneficia de un statut corespunzător nivelului de formare profesională.

recunoașterea, sub o formă specifică, de către un stat membru și: - acordă un document care atestă educația și formarea membrilor ei; - se asigură că membrii săi respectă regulile de conduită profesională adoptate de ea și - conferă membrilor săi dreptul de a folosi un titlu profesional, o abreviere sau de a beneficia de un statut care corespunde educației și formării respective. De fiecare dată când un stat membru acordă recunoașterea prevăzută la al doilea paragraf unei asociații sau organizații care îndeplinește condițiile paragrafului respectiv, acesta informează Comisia;	
g) „<i>educație și formare reglementate</i>” reprezintă orice educație și formare care: - este orientată specific către exercitarea unei profesii anume și - constă într-unul sau mai multe cicluri de studii realizate, după caz, prin formare profesională, stagi de adaptare sau perioadă de probă, a căror structură și nivel sunt determinate de legile, reglementările sau dispozițiile legislative ale statului membru respectiv sau care fac obiectul unui control sau al unei aprobări din partea autorității desemnate în acest scop;	Art. 5 Formarea reglementată reprezintă orice formare care, într-un stat membru al UE sau al SEE: (2) a. este orientată specific către exercitarea unei anumite profesii b. și constă într-un ciclu de studii completat eventual cu o formare profesională, stagi profesional sau practică profesională, a căror structură și nivel sunt determinate de dispozițiile legislative din statul membru de origine sau de proveniență sau care fac obiectul unui control ori al unei aprobări din partea unei autorități desemnate în conformitate cu legea statului membru de origine.

h) „<i>experiență profesională</i>” reprezintă exercitarea efectivă și legală a respectivei profesii într-un stat membru;	Art. 4 Experiența profesională reprezintă exercitarea efectivă și legală a unei profesii într-un stat membru al UE sau al SEE. Art. 25 (1) Stagiul de adaptare constă în exercitarea unei profesii reglementate în România, însoțită eventual de o formare complementară, sub supravegherea unui membru calificat în profesia respectivă; stagiul face obiectul unei evaluări. (2) Modalitățile de desfășurare și evaluare a stagiului de adaptare vor fi stabilite de autoritatea română competentă menționată în Anexa III a prezentei legi, care va trebui însă să țină seama de experiența profesională a solicitantului. (3) În timpul stagiului de adaptare, solicitantul va avea toate drepturile și obligațiile prevăzute de legea română și statutul profesional pentru ceilalți membri ai profesiei respective, inclusiv dreptul de a primi o remunerație corespunzătoare activității desfășurate.
i) „<i>perioadă de adaptare</i>” reprezintă exercitarea unei profesii reglementate în statul membru gazdă, sub răspunderea unui membru calificat în profesia respectivă și având eventual o educație și formare suplimentară. Această perioadă face obiectul unei evaluări. Normele detaliate ale stagiului și ale evaluării acestuia sunt stabilite de autoritățile competente ale statului membru gazdă Statutul de care beneficiază în statul membru gazdă persoana care efectuează perioadă de practică sub supraveghere, în special în ceea ce privește dreptul de rezidență, precum și obligațiile, drepturile și avantajele sociale, indemnizațiile și remunerațiile, este stabilit de autoritățile competente din respectivul stat membru în conformitate cu dreptul comunitar corespunzător; j) „<i>probă de aptitudine</i>” reprezintă o probă care se referă exclusiv la cunoștințele profesionale ale solicitantului și care este concepută de autoritățile competente ale statului membru gazdă, cu scopul aprecierii aptitudinii solicitantului privind exercitarea profesiei reglementate în acel stat membru. Pentru a permite aplicarea acestei probe, autoritățile competente întocmesc o listă de materii care, pe baza unei comparații între educația și formarea cerute în statul membru respectiv și cea pe care le are solicitantul, nu sunt atestate prin documentul care atestă educația și formarea pe care îl posedă solicitantul. Aceste domenii pot cuprinde atât cunoștințe teoretice, cât și cunoștințe practice necesare pentru exercitarea	Art. 26 (1) Proba de aptitudini constă într-o examinare a cunoștințelor profesionale ale solicitantului, organizată de autoritatea română competentă în scopul aprecierii aptitudinii solicitantului de a exercita profesia reglementată în România; proba de aptitudini nu poate include un examen de limbă română. (2) Autoritatea română competentă va stabili conținutul examinării pe baza unei comparații între pregătirea cerută în România și cea pe care o are solicitantul. În acest sens, autoritatea română competentă va întocmi o listă de discipline teoretice sau practice a căror cunoaștere este esențială pentru accesul sau exercitarea respectivei profesii în România, iar disciplinele de examen vor fi stabilite în fiecare

profesiei. Proba de aptitudine trebuie să țină cont de faptul că solicitantul are o calificare profesională recunoscută în statul membru de origine sau de proveniență. Ea conține subiecte selectate dintre cele care figurează pe lista prevăzută la al doilea paragraf și a căror cunoaștere este o condiție esențială pentru exercitarea profesiei în statul membru gazdă. Proba de aptitudine poate include totodată și cunoștințe de deontologie care se aplică activităților respective în statul membru gazdă. Modalitățile de aplicare a probei sunt stabilite de autoritățile competente ale statului membru respectiv.	caz în parte prin alegerea de pe această listă a materiilor care nu figurează în documentul deținut de solicitant. (3) În toate cazurile, proba de aptitudini trebuie să ia în considerare faptul că solicitantul este un profesionist calificat într-un stat membru.
Capitolul II Domeniul de aplicare Articolul 2 Prezenta directivă se aplică oricărui resortisant al unui stat membru care dorește să-și exercite cu statut de independent sau de salariat o profesie reglementată în statul membru gazdă. Prezenta directivă nu se aplică nici profesunilor care fac obiectul unei directive speciale care stabilește între statele membre reglementări pentru o recunoaștere reciprocă a diplomelor, nici activităților care constituie obiectul uneia dintre directivele care figurează în Anexa A. Directivele care figurează în Anexa B se aplică exercitării în calitate de salariat a activităților prevăzute de directivele respective.	Art. 13 Prevederile prezentului capitol se aplică oricărui cetățean al unui stat membru care dorește să exercite în România, în mod independent sau ca salariat, o profesie reglementată pentru care se solicită deținerea unei diplome, a unui certificat sau atestat de competență.
Sistemul de recunoaștere în cazul în care statul membru gazdă	Secțiunea I – Recunoaștere în cazul în care în România se solicită deținerea unei diplome în sensul art. 14

solicită deținerea unei diplome în sensul prezentei directive sau în sensul Directivei 89/48/CEE	Articolul 3 Fără a aduce atingere aplicării Directivei 89/48/CEE, dacă în statul membru gazdă, accesul la o profesie reglementată sau exercitarea acesteia sunt condiționate de deținerea unei diplome așa cum este definită de prezenta directivă sau de Directiva 89/48/CEE, autoritatea competentă nu poate să refuze unui resortisant al unui stat membru, pe motivul lipsei unor calificări adecvate, accesul la această profesie sau exercitarea în aceleași condiții ca proprii cetățeni: a) dacă solicitantul posedă diploma așa cum este definită de prezenta directivă sau de Directiva 89/48/CEE, necesară într-un alt stat membru pentru a avea acces la profesia respectivă sau pentru a o exercita pe teritoriul acestuia, o astfel de diplomă fiind acordată de un stat membru, sau	Art. 18 b. solicitantul are dreptul de a accede la o profesie reglementată sau de a o exercita în România, pentru care se solicită deținerea unei diplome în sensul art. 14, nu poate fi interzis dacă: a. solicitantul deține o diplomă în sensul art. 8, eliberată într-un stat membru, care îi permite să accedă sau să exercite respectiva profesie în statul membru de origine sau de proveniență sau; Art. 18 b. solicitantul posedă o diplomă, în sensul art. 14 din prezenta lege, eliberată de un stat membru, care îi permite să accedă sau să exercite respectiva profesie în statul membru de origine sau de proveniență sau c. solicitantul face dovada că a exercitat cu normă întreagă această profesie timp de doi ani, sau cu normă redusă pe durata unei perioade echivalente, în ultimii zece ani într-un stat membru în care respectiva profesie nu este reglementată, deținând în acest sens unul sau mai multe documente care atestă formarea, acordate de o autoritate competentă dintr-un stat membru, care l-a pregătit pentru exercitarea acestei profesii; în acest scop vor fi luate în considerație fie documentele în sensul art. 14 alin. 1 pct. b primul paragraf, fie
solicită deținerea unei diplome în sensul prezentei directive sau în sensul Directivei 89/48/CEE	Articolul 3 Fără a aduce atingere aplicării Directivei 89/48/CEE, dacă în statul membru gazdă, accesul la o profesie reglementată sau exercitarea acesteia sunt condiționate de deținerea unei diplome așa cum este definită de prezenta directivă sau de Directiva 89/48/CEE, autoritatea competentă nu poate să refuze unui resortisant al unui stat membru, pe motivul lipsei unor calificări adecvate, accesul la această profesie sau exercitarea în aceleași condiții ca proprii cetățeni: a) dacă solicitantul posedă diploma așa cum este definită de prezenta directivă sau de Directiva 89/48/CEE, necesară într-un alt stat membru pentru a avea acces la profesia respectivă sau pentru a o exercita pe teritoriul acestuia, o astfel de diplomă fiind acordată de un stat membru, sau b) dacă solicitantul a exercitat cu normă întreagă această profesie timp de doi ani sau cu normă redusă pe durata unei perioade echivalente, în cursul unei perioade anterioare de zece ani, într-un alt stat membru care nu reglementează aceasta profesie nici în sensul art. 1 lit. e) și art. 1 lit. f) primul paragraf din prezenta directivă și nici în sensul art. 1 lit. c) și al art. 1 lit. d) primul paragraf din Directiva 89/48/CEE, deținând unul sau mai multe documente care atestă educația și formarea: - care au fost acordate de o autoritate competentă într-un stat membru, desemnată în conformitate cu legile, reglementările și dispozițiile administrative ale statului respectiv și	Art. 18 b. solicitantul are dreptul de a accede la o profesie reglementată sau de a o exercita în România, pentru care se solicită deținerea unei diplome în sensul art. 14, nu poate fi interzis dacă: a. solicitantul deține o diplomă în sensul art. 8, eliberată într-un stat membru, care îi permite să accedă sau să exercite respectiva profesie în statul membru de origine sau de proveniență sau; Art. 18 b. solicitantul posedă o diplomă, în sensul art. 14 din prezenta lege, eliberată de un stat membru, care îi permite să accedă sau să exercite respectiva profesie în statul membru de origine sau de proveniență sau c. solicitantul face dovada că a exercitat cu normă întreagă această profesie timp de doi ani, sau cu normă redusă pe durata unei perioade echivalente, în ultimii zece ani într-un stat membru în care respectiva profesie nu este reglementată, deținând în acest sens unul sau mai multe documente care atestă formarea, acordate de o autoritate competentă dintr-un stat membru, care l-a pregătit pentru exercitarea acestei profesii; în acest scop vor fi luate în considerație fie documentele în sensul art. 14 alin. 1 pct. b primul paragraf, fie

- fie din care rezultă că titularul a frecventat cu succes un ciclu de studii postliceale, cu excepția celui prevăzut la art. 1 lit. a) liniuța a doua din Directiva 89/48/CEE, cu o durată echivalentă de cel puțin un an la fără frecvență, pentru care una dintre condițiile de acces este, ca regulă generală, încheierea cu succes a unui ciclu de studii gimnaziale sau liceale necesar pentru a avea acces la învățământul universitar sau superior, precum și orice formare profesională integrată acestui ciclu de studii postliceale, - fie care confirmă o educație și o formare reglementate și prevăzute la anexa D și - care a pregătit titularul în vederea exercitării profesiei sale.	documentele care confirmă o formare reglementată prevăzute în anexa V la prezenta lege
Cu toate acestea, cei doi ani de experiență profesională menționați anterior nu pot fi ceruți dacă documentul care atestă educația și formarea pe care le are solicitantul și care sunt prevăzute de prezenta literă este acordat la sfârșitul perioadei de educație și formare reglementate.	Art. 18 d. prin derogare de la litera c autoritatea română competentă nu poate să ceară solicitantului să facă dovada celor doi ani de experiență profesională menționați la alineatul precedent în cazul în care documentul deținut de solicitant este acordat la sfârșitul perioadei de formare reglementate, în sensul art. 5, alin. (2), din prezenta Lege.
Este asimilat documentului care atestă educația și formarea prevăzut în primul paragraf de la prezenta literă orice document care atestă educația și formarea sau orice set de astfel de documente acordate de o autoritate competentă într-un stat membru, atât timp cât confirmă o calificare dobândită în Comunitate și este recunoscut ca fiind echivalent de către statul membru cu condiția ca această recunoaștere să fie notificată altor state membre și Comisiei.	Art. 17 În vederea accesului la o profesie reglementată sau a exercitării acesteia în România, vor fi recunoscute, cu același efecte ca cele obținute în România, orice diplomă, certificat sau atestat de competență, obținute într-un stat membru, care dau dreptul titularului să exercite aceeași profesie în statul membru respectiv.
Prin derogare de la dispozițiile primului paragraf din prezentul articol, statul membru gazdă nu este obligat să aplice prezentul	Art. 9 (2) Această dispoziție nu se aplică în cazul în care accesul la o profesie reglementată sau exercitarea acesteia sunt

articol dacă accesul la o profesie reglementată sau exercitarea ei sunt condiționate în țara de proveniență de deținerea unei diplome, așa cum este definită în Directiva 89/48/CEE, pentru care una dintre condițiile de eliberare este încheierea cu succes a unui ciclu de studii postliceale cu o durată mai mare de patru ani.	condiționate în România de absolvirea unui ciclu de studii de învățământ superior cu o durată mai mare de patru ani.
Articolul 4 1. Dispozițiile art. 3 nu împiedică un stat membru, în egală măsură, să ceară solicitantului: a) să facă dovada faptului că are experiență profesională, dacă durata educației și formării de care face dovadă în temeiul lit. a) și b) este mai scurtă cu cel puțin un an decât cea cerută de statul membru gazdă. În acest caz, durata experienței profesionale cerute nu poate depăși: - dublul perioadei de educație și formare neefectuate, dacă perioada neefectuată se referă la ciclul de studii postliceale și/sau la un stagiu adaptare efectuat sub autoritatea unui îndrumător de stagiu și încheiată printr-un examen, - nu poate depăși perioada de educație și formare neefectuată, dacă această perioadă se referă la o practică profesională realizată cu sprijinul unui membru calificat al profesiei respective. În cazul diplomelor prevăzute la art. 1 lit. a) al doilea paragraf, durata formării recunoscute ca echivalentă se calculează în funcție de educația și formarea definite la art. 1 lit. a) primul paragraf. La aplicarea acestor dispoziții, se ia în considerare experiența	Art. 19 (1) Dacă durata formării solicitantului este mai scurtă cu cel puțin un an decât cea cerută în România, prevederile articolului 10, se aplică <i>mutatis-mutandis</i>. (2) Dispozițiile prezentului articol nu se aplică profesilor enumerate în Anexa IV a prezentei Legii.

profesională prevăzută la art. 3 lit. b) primul paragraf. Indiferent de situație, experiența profesională necesară nu poate să depășească patru ani. Experiența profesională nu poate totuși să fie cerută unui solicitant care deține o diplomă care certifică efectuarea unui ciclu de studii postliceale așa cum este prevăzută la art. 1 lit. a) a doua liniuță sau o diplomă așa cum este definită la art. 1 lit. a) din Directiva 89/48/CEE și care dorește să își exercite profesia într-un stat membru gazdă în care este necesară deținerea unei diplome sau document care atestă educația și formarea care să certifice efectuarea unuia dintre ciclurile de educație și formare prevăzute în anexele C și D. b) să urmeze un stagiu de adaptare care să nu depășească trei ani sau să dea o probă de aptitudine dacă: - educația și formarea de care a beneficiat, în conformitate cu dispozițiile art. 3 lit. a) sau b) primul paragraf, privesc domenii teoretice și/sau practice care diferă considerabil de cele specificate de diploma așa cum este definită de prezenta directivă sau de Directiva 89/48/CEE, necesare în statul membru gazdă, sau - în cazul prevăzut la art. 3 lit. a) primul paragraf, profesia reglementată de statul membru gazdă cuprinde una sau mai multe activități profesionale reglementate care nu există în profesia reglementată de statul membru de origine sau de proveniență a solicitantului și această diferență este caracterizată printr-o educație și formare specifice, cerute de statul membru gazdă și care se referă la domenii teoretice și/sau practice care diferă considerabil de cele specificate de diplomă, așa cum este definită de prezenta directivă sau de	Art. 20 (1) Autoritatea română competentă poate cere solicitantului, la alegerea acestuia, să urmeze un stagiu de adaptare care să nu depășească trei ani sau să dea o probă de aptitudine, în următoarele cazuri: a. dacă formarea solicitantului privește domenii teoretice și/sau practice substanțial diferite față de cele cerute în România pentru obținerea unei diplome în sensul art. 8 sau a unei diplome în sensul art. 14 necesare pentru a practica respectiva profesie; b. dacă profesia respectivă include în România exercitarea uneia sau mai multor activități profesionale care nu se regăsesc în cadrul aceleiași profesii în statul membru de origine sau de proveniență a solicitantului și diferența corespunde unei formări specifice cerută în România și acoperă domenii teoretice și/sau practice care diferă substanțial de cele acoperite de diploma deținută de solicitant.
---	--

Directiva 89/48/CEE, și prezentată de către solicitant, sau - în cazul prevăzut la art. 3 lit. b) primul paragraf, profesia reglementată în statul membru gazdă cuprinde una sau mai multe activități profesionale reglementate care nu există în profesia exercitată de către solicitant în statul membru de origine sau proveniență și această diferență este caracterizată printr-o educație și formare specifice, cerute de statul membru gazdă și care se referă la domenii teoretice și/sau practice care diferă considerabil de cele specificate de diploma prezentată de către solicitant.	Dacă statul membru gazdă intenționează să ceară solicitantului efectuarea unui stagiu de adaptare sau susținerea unui test de aptitudini, el trebuie să verifice întâi dacă cunoștințele dobândite de către solicitant în cursul experienței sale profesionale pot compensa, parțial sau în totalitate, diferența substanțială menționată în primul paragraf. Dacă statul membru gazdă utilizează această posibilitate, el trebuie să îi acorde solicitantului libertatea de a alege între perioada de adaptare și proba de aptitudine. Dacă statul membru gazdă care solicită o diplomă, așa cum este definită de Directiva 89/48/CEE sau de prezenta directivă, urmărește să introducă derogări de la dreptul solicitantului de a alege, se aplică procedura prevăzută la art. 14.	Art. 20 (2) Dacă autoritatea română competentă are în vedere să ceară solicitantului să efectueze un stagiu de adaptare sau să treacă o probă de aptitudini, trebuie mai întâi să verifice dacă cunoștințele dobândite de către solicitant pe parcursul experienței sale profesionale acoperă, total sau parțial, diferența substanțială menționată la alineatul (1), din prezentul articol.
Prin derogare de la dispozițiile paragrafului al doilea de la prezenta literă, statul membru gazdă își rezervă dreptul de a alege între perioada de adaptare și proba de aptitudine dacă: - este vorba de o profesie a cărei exercitare impune cunoașterea precisă a dreptului național și al cărei element		Art. 11 (2) Prin derogare de la prevederile alineatului precedent, în cazul profesilor care necesită, conform reglementărilor legislației române, o cunoaștere precisă a dreptului român și care au ca element esențial și constant furnizarea de informații și/sau asistență privind dreptul român, autoritatea română competentă decide dacă solicitantul va

constant și esențial de activitate este să ofere consultanță și/sau asistență cu privire la dreptul național sau	urma un stagiu de adaptare sau va trece o probă de aptitudini. (Anexa VI)
- statul membru gazdă stabilește drept condiție pentru accesul la profesie sau pentru exercitarea acesteia deținerea unei diplome așa cum este definită de Directiva 89/48/CEE și pentru care una dintre condițiile de eliberare este încheierea cu succes a studiilor postliceale cu o durată de cel puțin trei ani sau cu o durată echivalentă la fără frecvență și pentru care solicitantul deține fie o diplomă, așa cum este definită de prezenta directivă, fie un document care atestă educația și formarea în sensul dispozițiilor art. 3 lit. b) primul paragraf din prezenta directivă și care nu sunt reglementate de art. 3 lit. b) din Directiva 89/48/CEE.	Art. 9 (2) În vederea accesului la o profesie reglementată sau exercitării acesteia în România sunt recunoscute, de asemenea, cu același efect profesional ca și diploma, în sensul art. 8, eliberată în România, toate diplomele în sensul art. 14 din prezenta lege, eliberate într-un stat membru, și care dau titularului dreptul de a exercita această profesie în respectul stat membru. Această dispoziție nu se aplică în cazul în care accesul la o profesie reglementată sau exercitarea acesteia sunt condiționate în România de absolvirea unui ciclu de studii de învățământ superior cu o durată mai mare de patru ani.
2. Statul membru gazdă nu poate totuși să aplice cumulativ dispozițiile alin. lit. a) și b).	Art. 21 Autoritatea română competentă nu poate, în nici o situație, să aplice cumulativ cerințele prevăzute în art. 19 și 20 din prezenta lege.
Capitolul IV Sistemul de recunoaștere în cazul în care statul membru gazdă solicită deținerea unei diplome și în cazul în care solicitantul deține un certificat sau a obținut educație și formare corespunzătoare	Secțiunea a II-a - Recunoaștere în cazul în care în România se solicită deținerea unei diplome în sensul art. 14, iar solicitantul deține un certificat sau un titlu de formare corespunzătoare
Articolul 5 Dacă, în statul membru gazdă, accesul la o profesie reglementată sau exercitarea acesteia sunt condiționate de deținerea unei diplome, autoritatea competentă nu poate să refuze unui resortisant al unui stat membru, pe motivul lipsei unor calificări adecvate, accesul la această profesie sau exercitarea în aceleași condiții ca proprii cetățeni: a) dacă solicitantul posedă certificatul necesar într-un alt stat membru pentru a avea acces la aceeași profesie sau pentru a o exercita pe teritoriul acestuia, acest certificat fiind	Art. 22 (1) Dreptul de a accede la o profesie reglementată sau de a o exercita în România, pentru care se solicită deținerea unei diplome, în sensul art. 14 din prezenta lege, nu poate fi interzis dacă: a. solicitantul posedă un certificat, în sensul art. 15 din prezenta lege, eliberat de un stat membru, care îi permite accesul la respectiva profesie reglementată sau la exercitarea acesteia în statul membru sau b. solicitantul a exercitat cu normă întreagă această profesie timp de doi ani în ultimii zece ani într-un stat membru

acordat într-un stat membru, sau b) dacă solicitantul a exercitat aceeași profesie cu normă întreagă timp de doi ani în cursul unei perioade anterioare de zece ani în alt stat membru care nu reglementează această profesie în sensul art. 1 lit. e) și a art. 1 lit. f) primul paragraf, având unul sau mai multe documente care atestă educația și formarea: - care au fost acordate de o autoritate competentă într-un stat membru, desemnată în conformitate cu legile, reglementările și dispozițiile administrative ale statului respectiv și - din care rezultă că titularul, după ce a frecventat un ciclu de studii gimnaziale sau liceale, a încheiat: fie un ciclu de educație sau formare, cu excepția ciclurilor prevăzute la lit. a), asigurate într-o instituție de învățământ, într-o întreprindere sau, deopotrivă într-o instituție de învățământ și într-o întreprindere, și completat, după caz, prin stagiul de adaptare sau perioada de probă integrată acestui ciclu de formare, fie stagiul de adaptare sau perioada de probă integrată acestui ciclu de studii gimnaziale sau liceale sau - din care rezultă că titularul, după ce a frecventat un ciclu de studii gimnaziale sau liceale cu caracter tehnic sau profesional, a realizat după caz: fie un ciclu de educație sau formare așa cum este prevăzut la a doua liniuță, fie un stagiul de adaptare sau o perioadă de probă integrată acestui ciclu de studii gimnaziale sau liceale cu caracter tehnic sau profesional și	în care respectiva profesie nu este reglementată, deținând în acest sens unul sau mai multe documente care atestă o formare dintre cele la care se referă art. 15 alin. 1 pct. b, acordate de o autoritate competentă dintr-un stat membru, prin care s-a pregătit pentru exercitarea acestei profesii. (2) Prevederile art. 18 litera d. se aplică <i>mutatis-mutandis</i>. (3) Autoritatea română competentă poate totuși să ceară solicitantului, la alegerea acestuia, să efectueze un stagiul de adaptare de cel mult trei ani sau să se supună unei probe de aptitudini. (4) Dacă autoritatea română competentă are în vedere să ceară solicitantului să efectueze un stagiul de adaptare sau să treacă o probă de aptitudini, trebuie mai întâi să verifice dacă cunoștințele dobândite de către solicitant pe parcursul experienței sale profesionale acoperă, total sau parțial, diferența substanțială între diploma și certificat
--	--

- care l-a pregătit pe titular pentru exercitarea acestei profesii.	
Cu toate acestea, cei doi ani de experiență profesională prevăzuți anterior nu pot fi ceruți dacă documentul sau documentele care atestă educația și formarea deținute de solicitant și prevăzute la prezenta literă sunt acordate în urma efectuării unei educații și formări reglementate.	Art. 18 d. prin derogare de la litera c autoritatea română competentă nu poate să ceară solicitantului să facă dovada celor doi ani de experiență profesională menționați la alineatul precedent în cazul în care documentul deținut de solicitant este acordat la sfârșitul perioadei de formare reglementată în sensul art. 5, alin. (2), din prezenta Lege.
Statul membru gazdă pot totuși să ceară ca solicitantul să efectueze o perioadă de adaptare de cel mult trei ani sau să se supună unei probe de aptitudine. Statul membru gazdă trebuie să îi acorde solicitantului dreptul de a alege între perioada de adaptare și proba de aptitudine.	Art. 22 (3) Autoritatea română competentă poate totuși să ceară solicitantului, la alegerea acestuia, să efectueze un stagiu de adaptare de cel mult trei ani sau să se supună unei probe de aptitudini.
Dacă statul membru gazdă își propune să introducă derogări la dreptul solicitantului de a alege, se aplică procedura prevăzută la art. 14.	Nu este cazul
Sistemul de recunoaștere în cazul în care statul membru gazdă solicită deținerea unui certificat	Secțiunea a III-a - Recunoaștere în cazul în care în România se solicită deținerea unui certificat
Dacă, în statul membru gazdă, accesul la o profesie reglementată sau exercitarea acesteia sunt condiționate de deținerea unui certificat, autoritatea competentă nu poate să refuze unui resortisant al unui stat membru, pe motivul lipsei unor calificări adecvate, accesul la această profesie sau exercitarea în aceleași condiții ca proprii cetățeni: a) dacă solicitantul posedă diploma, așa cum este definită de prezenta directivă sau de Directiva 89/48/CEE, sau certificatul care este necesar într-un alt stat membru pentru a avea acces la aceeași profesie sau pentru a o	Art. 23 (1) Dreptul de a accede la o profesie reglementată sau de a o exercita în România, pentru care se solicită deținerea unui certificat, nu poate fi interzis dacă survine unul din următoarele cazuri: a. solicitantul posedă o diplomă în sensul art. 8, o diplomă în sensul art. 14 sau un certificat, eliberate de un stat membru, care îi permit să accedă sau să exercite respectiva profesie în statul membru respectiv; b. solicitantul a exercitat cu normă întreagă această profesie timp de doi ani, sau cu normă redusă pe durata unei perioade echivalente, în ultimii zece ani într-un stat membru în care respectiva profesie nu este reglementată, deținând în acest

exercita pe teritoriul acestuia, această diplomă fiind acordată într-un stat membru; sau b) dacă solicitantul a exercitat această profesie cu normă întreagă timp de doi ani sau cu o durată echivalentă, cu normă redusă, pe o perioadă anterioară de zece ani în alt stat membru care nu reglementează această profesie în sensul art. 1 lit. e) și al art. 1 lit. f) primul paragraf și dacă are unul sau mai multe documente care atestă educația și formarea: - care au fost acordate de o autoritate competentă într-un stat membru, desemnată în conformitate cu legile, reglementările și dispozițiile administrative ale statului respectiv și - din care rezultă că titularul a absolvit cu succes un ciclu de studii postliceale, altul decât cel prevăzut la art. 1 lit. a) a doua liniuță din Directiva 89/48/CEE, cu o durată de cel puțin un an sau cu o durată echivalentă, la fără frecvență, pentru care una din condițiile de acces este, ca regulă generală, finalizarea ciclului de studii gimnaziale sau liceale necesar pentru a avea acces la învățământul superior și universitar, cât și la formarea profesională integrată ciclului postliceal respectiv sau - din care rezultă că titularul, după ce a frecventat un ciclu de studii gimnaziale sau liceale, a finalizat: fie un ciclu de educație sau formare, altul decât cel prevăzut la lit. a), efectuat într-o instituție de învățământ sau într-o întreprindere, sau, deopotrivă într-o instituție de învățământ și într-o întreprindere, și completat, după caz, prin stagiul de adaptare sau perioada de probă integrată acestui ciclu de pregătire,	sens unul sau mai multe documente care atestă o formare dintre cele prevăzute la art. 14 alin. 1 pct. b primul paragraf sau la art. 15 alin. 1 pct. b, acordate de o autoritate competentă dintr-un stat membru și care l-au pregătit pentru exercitarea acestei profesii; prevederile art. 18 litera d. se aplică <i>mutatis-mutandis</i>.
--	--

fie stagiul de adaptare sau perioada de probă integrată acestui ciclu de studii gimnaziale sau liceale, sau - din care rezultă că titularul, după ce a frecventat un ciclu de studii gimnaziale sau liceale cu caracter tehnic sau profesional, a finalizat, după caz: fie un ciclu de educație sau formare așa cum este prevăzut la liniuța anterioară, fie stagiul de adaptare sau perioada de probă integrată acestui ciclu de studii gimnaziale sau liceale cu caracter tehnic sau profesional și - care l-a pregătit pe titular în vederea exercitării profesiei respective. Cu toate acestea, cei doi ani de experiență profesională menționați anterior nu pot fi ceruți dacă documentul care atestă educația și formarea pe care le are solicitantul și prevăzute la prezenta literă este acordat la sfârșitul perioadei de educație și formare reglementate.	Art. 23 (1) c. solicitantul, nu posedă o diplomă în sensul art. 8, o diplomă în sensul art. 14, un certificat sau alt document care să ateste formarea, însă a exercitat cu normă întreagă această profesie timp de trei ani consecutivi sau cu normă redusă pe durata unei perioade echivalente, în ultimii zece ani într-un stat membru în care respectiva profesie nu este reglementată.
c) dacă solicitantul, care nu are diplomă, certificat sau alt document care atestă educația și formarea în sensul dispozițiilor art. 3 lit. b) sau al lit. b) a prezentului articol, a exercitat cu normă întreagă această profesie în alt stat membru care nu reglementează această profesie în sensul art. 1 lit. e) și a art. 1 lit. f) primul paragraf, timp de trei ani consecutivi sau într-o perioadă echivalentă, la fără frecvență, în cursul unei perioade anterioare de zece ani. Se asimilează documentului care atestă educația și formarea prevăzute în primul paragraf de la lit. b) orice document care atestă educația și formarea sau orice set de astfel de documente eliberate de o autoritate competentă într-un stat	Art. 17 În vederea accesului la o profesie reglementată sau a exercitării acesteia în România, vor fi recunoscute, cu același efecte ca cele obținute în România, orice diplomă, certificat sau atestat de competență, obținute într-un stat membru, care

membru, atât timp cât confirmă o calificare acordată în Comunitate și este recunoscut ca fiind echivalent de către statul membru cu condiția ca această recunoaștere să fie notificată altor state membre și Comisiei.	dau dreptul titularului să exercite aceeași profesie în statul membru respectiv.
Articolul 7 Dispozițiile art. 6 nu împiedică un stat membru, în egală măsură, să ceară solicitantului: a) să efectueze o perioadă de adaptare de cel mult doi ani sau să se supună unei probe de aptitudine, dacă educația și formarea de care a beneficiat conform lit. a) și b) ale primului paragraf din art. 6 se referă la domenii teoretice și/sau practice care diferă considerabil de cele specificate de certificat necesar în statul membru gazdă sau dacă există diferențe în sferile de activitate caracterizate în statul membru gazdă printr-o formare și educație specifice care privesc domeniile teoretice și/sau practice care diferă considerabil de cele specificate de calificarea oficială a solicitantului.	Art. 23 (2) Autoritatea română competentă poate cere solicitantului, la alegerea acestuia, să urmeze un stagiu de adaptare de cel mult doi ani sau să dea o probă de aptitudine, dacă formarea de care a beneficiat conform lit. a și b ale alineatului precedent cuprinde domenii teoretice și/sau practice diferite de cele la care se referă certificatul cerut în România sau atunci când există diferențe în sferile de activitate caracterizate în România printr-o formare specifică, referitoare la domenii teoretice și/sau practice care diferă substanțial de cele acoperite de documentul solicitantului ce atestă formarea;
Dacă statul membru gazdă intenționează să ceară solicitantului efectuarea unui stagiu de adaptare sau susținerea unui test de aptitudini, el trebuie să verifice întâi dacă cunoștințele dobândite de către solicitant în cursul experienței sale profesionale pot compensa, parțial sau în totalitate, diferența substanțială menționată în primul paragraf. Dacă statul membru gazdă recurge la această posibilitate, trebuie să îi lase solicitantului posibilitatea de a alege între perioada de adaptare și proba de aptitudine. Dacă statul membru gazdă care solicită acest certificat își propune să introducă derogări cu privire la dreptul solicitantului de a alege, se aplică procedura prevăzută la art. 14;	autoritatea română competentă, este obligată în acest caz să verifice dacă cunoștințele dobândite de către solicitant pe parcursul experienței sale profesionale acoperă, total sau parțial, diferențele mai sus menționate.

b) să efectueze o perioadă de adaptare timp de cel mult doi ani sau să se supună probei de aptitudine, dacă, în cazurile prevăzute la art. 6 lit. c) a primului paragraf, nu deține diplomă, certificat și nici documentul sau documentele care atestă educația și formarea. Statul membru gazdă își rezervă dreptul de a alege între perioada de adaptare și proba de aptitudine.	Art. 23 (3) Prin derogare de la dispozițiile alineatului precedent, în cazul prevăzut la alin. 1 lit. c al prezentului articol, autoritatea română competentă decide dacă solicitantul va urma un stagiu de adaptare de cel mult doi ani sau va fi supus unei probe de aptitudini.
Sisteme speciale de recunoaștere a altor calificări Capitolul VI Articolul 8	Secțiunea a IV-a - Recunoașterea altor calificări
Dacă într-un stat membru gazdă, accesul la o profesie reglementată sau la exercitarea ei sunt condiționate de deținerea unui atestat de competență, autoritatea competentă nu poate să refuze unui resortisant al unui stat membru, pe motivul unor calificări inadecvate, accesul la această profesie sau exercitarea în aceleași condiții ca proprii cetățeni: a) dacă solicitantul posedă atestatul de competență care este necesar într-un stat membru pentru accesul la aceeași profesie sau pentru exercitarea ei pe teritoriul acestuia și care a fost acordat într-un stat membru sau b) dacă solicitantul justifică acele calificări dobândite în alte state membre, și oferă garanții echivalente, în special în domeniul sănătății, securității, protecției mediului și protecției consumatorilor, cu cele impuse de legile, reglementările și dispozițiile legislative ale statului membru gazdă. Dacă solicitantul nu justifică acest atestat de competență sau astfel de calificări, se aplică legile, reglementările și dispozițiile legislative ale statului membru gazdă.	Art. 24 (1) Dreptul de a accede la o profesie reglementată sau de a o exercita în România, pentru care se solicită deținerea unui atestat de competență, nu poate fi interzis dacă: a. solicitantul posedă un atestat de competență, eliberat de un stat membru, care îi permite accesul la respectiva profesie sau la exercitarea acesteia în statul membru și oferă garanțiile echivalente cerute de legea română pentru practicarea profesiei, în special în domeniul sănătății, securității, protecției mediului și protecției consumatorilor; b. solicitantul face dovada calificărilor dobândite într-un stat membru pentru practicarea respectivei profesii și oferă garanțiile echivalente cerute de legea română pentru practicarea profesiei, în special în domeniul sănătății, securității, protecției mediului și protecției consumatorilor. (2) Dacă solicitantul nu posedă atestatul de competență sau calificările menționate la alineatul precedent, se vor aplica dispozițiile legii române care reglementează profesia respectivă.

Articolul 9 Dacă într-un stat membru gazdă, accesul la o profesie reglementată sau exercitarea ei sunt condiționate doar de deținerea unui document care atestă educația și confirmă o pregătire generală la nivelul învățământului primar, gimnazial sau liceal, autoritatea competentă nu poate să refuze unui cetățean al unui stat membru, pe motivul unor calificări inadecvate, accesul la această profesie sau exercitarea în aceleași condiții ca și cetățenii români, dacă solicitantul posedă calificări oficiale de nivel corespondent acordate într-un stat membru. În statul membru, această calificare oficială trebuie să fi fost acordată de către o autoritate competentă desemnată în conformitate cu legile, reglementările sau dispozițiile administrative ale statului membru respectiv.	Art. 24 (2) Dacă în România accesul la o profesie reglementată sau exercitarea ei sunt condiționate doar de deținerea unui document care atestă educația și confirmă o pregătire generală la nivelul învățământului primar, gimnazial sau liceal, autoritatea competentă nu poate să refuze unui cetățean al unui stat membru, pe motivul unor calificări inadecvate, accesul la această profesie sau exercitarea în aceleași condiții ca și cetățenii români, dacă solicitantul posedă calificări oficiale de nivel corespondent acordate într-un stat membru.
Capitolul VII Alte măsuri care facilitează exercitarea efectivă a dreptului de stabilire, a libertății de a presta servicii și a liberei circulații a salariaților	Capitolul IV – Dispoziții și proceduri comune
Articolul 10 1. Autoritatea competentă din statul membru gazdă care condiționează accesul la o profesie reglementată de prezentarea unei serii de dovezi privind onorabilitatea, moralitatea și absența falimentului sau care suspendă sau interzice exercitarea unei astfel de profesii în caz de greșeală profesională gravă sau de infracțiune penală acceptă ca probă suficientă pentru resortisanții statelor membre care doresc să exercite această profesie pe teritoriul său prezentarea documentelor eliberate de autoritățile competente din statul membru de origine sau de proveniență din care să	Art. 27 (1) În cazul în care în România accesul la o profesie reglementată este condiționat de îndeplinirea de către solicitant a anumitor condiții de onorabilitate, moralitate sau accesul la respectiva profesie sau exercitarea acesteia sunt interzise falitului fraudulos, celui care a săvârșit o infracțiune sau în caz de greșeală profesională gravă, autoritatea română competentă va cere și solicitantului, cetățean al unui stat membru, să facă dovada îndeplinirii acestor condiții. (2) În aceste situații, autoritatea română competentă va accepta ca probă suficientă pentru îndeplinirea condițiilor menționate la aliniatul precedent prezentarea de către

rezulte că aceste cerințe sunt îndeplinite. Dacă documentele prevăzute la primul paragraf nu sunt eliberate de autoritățile competente din statul membru de origine sau de proveniență al resortisanțului, ele sunt înlocuite de o declarație sub jurământ sau, în statele membre în care nu există un astfel de jurământ, de o declarație solemnă făcută de către cel interesat în fața unei autorități judiciare sau administrative competente sau, dacă este cazul, în fața unui notar sau a unui organism profesional calificat din statul membru de origine sau de proveniență, care va elibera un certificat care să ateste autenticitatea acestui jurământ sau a acestei declarații solemne.	solicitant a documentelor eliberate în acest scop de autoritățile competente din statul membru de origine sau de proveniență al acestuia. (3) Dacă autoritățile competente din statul membru de origine sau de proveniență nu eliberează aceste documente, ele vor fi înlocuite de o declarație sub jurământ sau, dacă o asemenea instituție juridică nu există, de o declarație solemnă, certificate, făcută de solicitant în fața unei autorități competente din statul membru de origine sau de proveniență.
2) Dacă autoritatea competentă din statul membru gazdă solicită resortisanților acestui stat membru, pentru accesul la o profesie reglementată sau pentru exercitarea ei, o declarație referitoare la sănătatea fizică sau psihică, ea acceptă ca probă suficientă documentul solicitat de statul membru de origine sau de proveniență. Dacă statul de origine sau de proveniență nu solicită o astfel de declarație pentru accesul la profesia respectivă sau în vederea exercitării ei, statul membru gazdă acceptă din partea resortisanților o declarație eliberată de o autoritate competentă din statul membru de origine sau de proveniență, corespunzând declarației eliberate de statul membru gazdă.	Art. 28 (1) Dacă în România accesul la o profesie reglementată sau exercitarea acesteia sunt condiționate de prezentarea unui document care să ateste sănătatea fizică și psihică a solicitantului, autoritatea română competentă va accepta ca probă suficientă prezentarea documentului echivalent, solicitat în statul membru de origine sau de proveniență pentru accesul la respectiva profesie sau exercitarea acesteia. (2) Dacă în statul membru de origine sau de proveniență accesul la respectiva profesie sau la exercitarea acesteia nu sunt condiționate de îndeplinirea obligațiilor prevăzute la alineatul precedent, autoritatea română competentă va accepta prezentarea unui document cu conținut similar celui cerut în România, eliberat de o autoritate competentă din statul membru de origine sau de proveniență.
3) Autoritatea competentă a statului membru gazdă poate solicita ca documentele sau declarațiile menționate la alin. 1 și	Art. 31 Autoritatea română competentă va accepta documentele menționate la art. 27, 28 și 30, numai în cazul în

2 să fie prezentate după cel mult trei luni de la data eliberării lor.	care solicitantul prezintă copii legalizate și traduceri autorizate ale acestora în termen de trei luni de la data eliberării lor.
4) Dacă autoritatea competentă a statului membru gazdă solicită resortisanților respectivului stat membru să depună un jurământ sau să facă o declarație solemnă pentru a avea acces la o profesie reglementată sau pentru a o putea exercita, iar în cazul în care forma acestui jurământ sau a acestei declarații nu poate fi utilizată de către resortisanții celorlalte state membre, ea urmărește ca o formă asemănătoare și echivalentă să poată fi prezentată celor interesați.	Art. 32 În cazul în care în România accesul la o profesie reglementată sau exercitarea acesteia sunt condiționate de depunerea unui jurământ sau a unei declarații solemne, a cărei formulă nu poate fi utilizată de un cetățean dintr-un stat membru, autoritatea română competentă va lua măsurile necesare pentru ca cetățeanul să depună un astfel de jurământ sau declarație într-o formă adecvată și echivalentă.
(5) Dacă, pentru accesul la o profesie reglementată sau exercitarea ei în statul membru gazdă, trebuie făcută dovada capacității financiare, acest stat membru consideră adevărințele eliberate de băncile statului membru de origine sau de proveniență ca fiind echivalente cu cele eliberate pe teritoriul său	Art. 29 Atunci când, în România, în vederea accesului la o profesie reglementată sau pentru exercitarea acesteia trebuie să fie dovedită capacitatea financiară, autoritatea română competentă va considera atestările eliberate de băncile statului membru de origine sau de proveniență echivalente cu acelea eliberate în propriul său teritoriu.
(6) Dacă, pentru accesul la o profesie reglementată sau exercitarea ei, autoritatea competentă a statului membru gazdă solicită resortisanților săi dovada că aceștia posedă o asigurare împotriva consecințelor financiare ale responsabilității lor profesionale, acest stat membru acceptă adevărințele eliberate de organisme de asigurare din alte state membre ca fiind echivalente cu cele eliberate pe teritoriul său. Aceste adevărințe trebuie să precizeze că asiguratorul s-a conformat prevederilor legale și de reglementare în vigoare în statul membru gazdă privind modalitățile și durata garanției. Aceste adevărințe nu trebuie să depășească, în momentul prezentării lor, trei luni de la data eliberării.	Art. 30 Atunci când autoritatea română competentă le cere cetățenilor români, în vederea accesului la o profesie reglementată sau pentru exercitarea acesteia, dovada că sunt acoperiți de o asigurare împotriva consecințelor financiare ale responsabilității lor profesionale, autoritatea română competentă va accepta atestatele eliberate de organisme de asigurare ale celorlalte state membre drept echivalente cu acelea eliberate în propriul său teritoriu. Aceste atestate trebuie să precizeze că asiguratorul s-a conformat prescrierilor legale și de reglementare în vigoare în România, în ceea ce privește modalitățile și întinderea garanției.
Articolul 11 1) Autoritatea competentă a statului membru gazdă recunoaște resortisanților statelor membre care îndeplinesc	Art. 33 (1) Dacă solicitantul îndeplinește condițiile de acces la o profesie reglementată sau de exercitare a acesteia în România, autoritatea română competentă îi va da:

condițiile de acces și de exercitare a unei profesii reglementate pe teritoriul lor dreptul de a beneficia de documentul care atestă educația și formarea acordat în statul membru gazdă, care corespunde profesiei respective. 2) Autoritatea competentă a statului membru gazdă recunoaște resortisanților statelor membre care îndeplinesc condițiile de acces și de exercitare a unei activități profesionale reglementate pe teritoriul lor dreptul de a folosi calificarea oficială acordată în statul membru de origine sau proveniență și eventual abrevierea sa, în limba respectivului stat membru. Statul membru gazdă poate cere ca acest titlu să fie urmat de nume, instituția care l-a eliberat și componența juriului care l-a acordat. 3) Dacă o profesie este reglementată în statul membru gazdă de către o asociație sau o organizație menționată la art. 1 lit. f), resortisanții statelor membre nu sunt autorizați să se folosească de titlul profesional acordat de respectiva organizație sau asociație, decât dacă fac dovada că sunt membrii respectivei organizații sau asociații. Dacă asociația sau organizația le cere membrilor ei o anumită calificare, ea poate impune această cerință și resortisanților altor state membre care au o diplomă conform dispozițiilor art. 1 lit. a), un certificat în sensul art. 1 lit. b) sau un document care atestă educația și formarea în sensul dispozițiilor art. 3 primul paragraf lit. b) sau art. 9 numai în conformitate cu dispozițiile prezentei directive, în special ale art. 3 și 4.	a. dreptul de a utiliza titlul profesional acordat în România și care corespunde acestei profesii; b. dreptul de a folosi titlul conferit de documentul care atestă formarea solicitantului în statul membru de origine sau de proveniență, precum și abrevierea acestuia în limba aceluia stat. În acest titlu vor trebui să figureze, cel puțin, numele și locul instituției sau autorității care l-a conferit. (2) În cazul în care profesia este reglementată în România de către o organizație profesională care acordă membrilor săi un titlu profesional, solicitantul, cetățean al unui stat membru, nu se va putea folosi de acest titlu decât dacă probează apartenența la respectiva organizație profesională.
1. Statul membru gazdă acceptă ca probă îndeplinirea condițiilor menționate la art. 3-9 eliberarea documentelor de către autoritățile competente ale statelor membre, pe care cel interesat trebuie să le prezinte în sprijinul cererii Articolul 12	Art. 34 (1) Pentru verificarea îndeplinirii de către solicitant – cetățean al unui stat membru, a condițiilor cerute de prezenta lege, autoritatea română competentă va accepta ca probă documentele eliberate de autorități competente din statele membre.

de exercitare a profesiei respective. 2. Procedura de examinare a unei cereri de exercitare a unei profesii trebuie încheiată în cel mai scurt timp și avizată printr-o decizie motivată a autorității competente din statul membru gazdă, în cel mult patru luni de la depunerea dosarului complet al celui interesat. Această decizie sau absența ei poate fi supusă unui recurs jurisdicțional de drept intern.	Art. 34 (3) Procedura de examinare a cererii de către autoritatea română competentă nu va putea depăși un termen de trei luni de la data prezentării dosarului complet al persoanei interesate. (4) Procedura de examinare a cererii se va finaliza prin emiterea unei decizii motivate de către autoritatea română competentă, în termenul prevăzut la alineatul precedent. Această decizie va fi comunicată solicitantului în termen de 15 zile de la emitere și produce efecte de la data comunicării. Decizia sau absența ei poate fi atacată în justiție în fața tribunalelor române.
Capitolul VII Procedura de coordonare Articolul 13 1. Statele membre desemnează, în termenul prevăzut la art. 17, autoritățile competente, abilitate să primească cererile și să adopte deciziile prevăzute de prezenta directivă. Ele informează celelalte state membre și Comisia despre aceasta. 2. Fiecare stat membru desemnează un coordonator al activităților autorităților menționate la alin. 1 și informează celelalte state membre și Comisia despre aceasta. Rolul statului membru este de a promova aplicarea în mod uniform a prezentei directive în cazul tuturor profesunilor cărora li se aplică. Coordonatorul trebuie să fie membru al grupului de coordonare constituit sub egida Comisiei în conformitate cu dispozițiile art. 9 alin. (2) din Directiva 89/48/CEE. Grupul de coordonare, constituit în conformitate cu dispoziția menționată anterior din Directiva 89/48/CEE, are drept misiune, în aceeași măsură:	Art. 3 (3) Autoritățile competente corespunzătoare fiecărei profesii reglementate sunt enumerate în Anexa III a prezentei legi.
Ministerul Educației și Cercetării prin Memorandumul Guvernului 1190 CZ/SGG din 16.10.2002 și OMEC 4872 din 04.11.2002	

- să faciliteze punerea în aplicare a prezentei directive, - să adune toate informațiile utile pentru aplicarea ei în statele membre și în special cele referitoare la stabilirea unei liste indicative a profesiunilor reglementate și cele referitoare la diferențele dintre calificările acordate în statele membre în vederea facilitării aprecierii eventualelor diferențe semnificative de către autoritățile competente ale statelor membre. Grupul poate fi consultat de către Comisie în privința oricăror modificări care ar putea fi aduse sistemului existent.	Nu face obiectul Legii, transpunerea s-a făcut înainte prin crearea Centrului Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor (CNRED) ENIC-NARIC, prin HG 49/1999, OMEC 3422 modificat prin OMEC 5122
3. Statele membre adoptă măsuri în vederea oferirii informațiilor necesare referitoare la recunoașterea diplomelor și certificatelor, precum și la alte condiții de acces la profesiunile reglementate în cadrul prezentei directive. Acestea pot să apeleze, pentru realizarea acestei sarcini, la rețelele de informare existente și, după caz, la asociațiile sau organizațiile profesionale corespunzătoare. Comisia ia măsurile necesare pentru asigurarea dezvoltării și coordonării comunicării informațiilor necesare. Capitolul IX Procedura de derogare de la posibilitatea de alegere între stagiul de adaptare și testul de aptitudini Articolul 14 1) Dacă un stat membru nu intenționează, în temeiul dispozițiilor art. 4 alin. 1 lit. b) al doilea paragraf, a doua teză, art. 5 al treilea paragraf sau art. 7 lit. a) al doilea paragraf a doua teză, să recunoască solicitanților dreptul de a alege între perioada de adaptare și proba de aptitudine, el comunică imediat Comisiei proiectul dispoziției respective. Statul	

	membru respectiv informează totodată Comisia cu privire la motivele pentru care este necesară o astfel de dispoziție. Comisia aduce imediat proiectul la cunoștința celorlalte state membre; ea poate în aceeași măsură să consulte în privința acestui proiect grupul de coordonare prevăzut la art. 13 alin. 2. 2. Fără a aduce atingere dreptului Comisiei și al celorlalte state membre de a-și prezenta observațiile asupra proiectului, statul membru poate adopta dispoziția doar dacă Comisia nu s-a opus în termen de trei luni printr-o decizie. 3. La cererea unui stat membru sau a Comisiei, statele membre comunică fără întârziere textul definitiv al dispoziției, așa cum rezultă din aplicarea prezentului articol. Capitolul X Procedura de modificare a Anexelor C și D <i>Articolul 15</i> Listele ciclurilor de educație și formare care figurează la anexele C și D pot fi modificate ca urmare a solicitării motivate, adresată Comisiei de orice stat membru interesat. La această solicitare se anexează toate informațiile utile și în special textul dispozițiilor relevante din legislația națională. Statul membru solicitant informează în această privință și celelalte state membre. Comisia examinează ciclul respectiv de educație și formare, precum și cele prevăzute în celelalte state membre. Ea verifică în special dacă calificarea obținută în urma absolvirii ciclului
--	--

	respectiv îi conferă titularului: - un nivel de educație și formare la fel de ridicat ca și cel al ciclului de studii postliceale prevăzut la art. 1 alin. (1) lit. a) primul paragraf a doua liniuță și - un nivel asemănător de responsabilități și activități. Comisia este asistată de un comitet alcătuit din reprezentanți ai statelor membre și prezidat de reprezentantul Comisiei. Reprezentantul Comisiei prezintă comitetului un proiect de măsuri care urmează să fie adoptate. Comitetul emite un aviz asupra acestui proiect, într-un termen pe care președintele poate să îl stabilească în funcție de urgența problemei respective. Avizul este emis cu majoritatea prevăzută la art. 148 alin. (2) din Tratat pentru adoptarea deciziilor pe care Consiliul este solicitat să le adopte la propunerea Comisiei. Ponderea voturilor reprezentanților statelor membre în cadrul comitetului se calculează după o modalitate stabilită de prezentul articol. Președintele nu ia parte la vot. 5. Comisia adoptă măsuri care se aplică imediat. Cu toate acestea, dacă măsurile nu sunt în conformitate cu avizul comitetului, ele sunt comunicate imediat Consiliului de către Comisie. În acest caz, Comisia amână pentru două luni aplicarea măsurilor pe care le-a adoptat. 6. Consiliul, hotărând cu majoritate calificată, poate adopta o decizie diferită în termenul prevăzut la alineatul precedent. 7. Comisia informează statul membru respectiv asupra deciziei și procedează, după caz, la publicarea listei astfel modificate
--	---

în „Jurnalul Oficial al Comunităților Europene”.

Capitolul XI

Alte dispoziții

Articolul 16

După expirarea termenului prevăzut la art. 17, statele membre înaintează Comisiei, la fiecare doi ani, un raport privind aplicarea sistemului.

Pe lângă comentariile generale, acest raport conține o situație statistică a deciziilor luate, precum și o descriere a principalelor probleme care rezultă din aplicarea prezentei directive.

Articolul 17

Statele membre adoptă legile, reglementările și dispozițiile administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 18 iunie 1994. Statele membre informează imediat Comisia despre aceasta.

Dacă statele membre adoptă dispozițiile respective, acestea includ o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere în momentul publicării lor oficiale. Modalitățile privind această trimitere sunt adoptate de statele membre.

Statele Membre transmit Comisiei textul dispozițiilor principale de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 18

În cel mult cinci ani de la data stabilită la art. 17, Comisia trimite un raport Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social asupra evoluției aplicării prezentei directive.

După ce a inițiat toate consultările necesare, Comisia își prezintă concluziile în privința modificărilor care ar putea să fie aduse prezentei directive. În același timp, Comisia prezintă, eventual, propuneri referitoare la perfecționarea reglementărilor existente în scopul facilitării liberei circulații, dreptului de stabilire și libertății de a presta servicii.

Articolul 19

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

ANEXA A Lista directivelor menționate la art. 2 al doilea paragraf	ANEXA I Lista activităților care nu intră sub incidența Legii
1. 64/429/CEE Directiva Consiliului din 7 iulie 1964 privind realizarea libertății de stabilire și a libertății de a presta servicii referitoare la activitățile persoanelor independente care lucrează în industria producătoare și cea prelucrătoare care fac parte din clasele 23-40 CITI (Industrie și industria meșteșugărească) 64/427/CEE Directiva Consiliului din 7 iulie 1964 privind stabilirea unor dispoziții detaliate cu privire la măsurile tranzitorii referitoare la activitățile persoanelor independente care lucrează în industria producătoare și cea de prelucrare care fac parte din clasele 23-40 CITI (Industrie și industria meșteșugărească) 2. 68/365/CEE Directiva Consiliului din 15 octombrie 1968 privind realizarea libertății de stabilire și a libertății de a presta servicii referitoare la activitățile persoanelor independente care lucrează în industria alimentară și cea a băuturilor care fac parte din clasele 20 și 21 CITI. 68/366/CEE Directiva Consiliului din 15 octombrie 1968 privind stabilirea unor dispoziții detaliate cu privire la măsurile tranzitorii referitoare la activitățile persoanelor independente care	1. activitățile persoanelor independente care lucrează în industria producătoare și cea prelucrătoare (Industrie și industria meșteșugărească) 2. activitățile persoanelor independente care lucrează în industria alimentară și cea a băuturilor

lucrează în industria alimentară și cea a băuturilor (clasele 20 și 21 CITI) 3. 64/223/CEE Directiva Consiliului din 25 februarie 1964 privind realizarea libertății de stabilire și a libertății de a presta servicii referitoare la activitățile în domeniul comerțului cu ridicata 64/224/CEE Directiva Consiliului din 25 februarie 1964 privind realizarea libertății de stabilire și a libertății de a presta servicii referitoare la activitățile intermediarilor din comerț, industrie și industria meșteșugărească 64/222/CEE Directiva Consiliului din 25 februarie 1964 privind stabilirea unor dispoziții detaliate cu privire la măsurile tranzitorii referitoare la activitățile intermediarilor din comerț, industrie și industria meșteșugărească 4. 68/363/CEE Directiva Consiliului din 15 octombrie 1968 privind realizarea libertății de stabilire și a libertății de a presta servicii referitoare la activitățile persoanelor independente care lucrează în domeniul comerțului cu amănuntul (fosta clasă 612 CITI) 68/364/CEE Directiva Consiliului din 15 octombrie 1968 privind stabilirea unor dispoziții detaliate cu privire la măsurile tranzitorii referitoare la activitățile persoanelor independente care	3. activitățile în domeniul comerțului cu ridicata 4. activitățile intermediarilor din comerț, industrie și industria meșteșugărească 5. activitățile persoanelor independente care lucrează în domeniul comerțului cu amănuntul
--	---

lucrează în domeniul comerțului cu amănuntul (fosta clasă 612 CITI)	
5. 70/522/CEE Directiva Consiliului din 30 noiembrie 1970 privind realizarea libertății de a presta servicii referitoare la activitățile persoanelor independente care lucrează în domeniul comerțului cu ridicata al cărbunelui și activități ale intermediarilor din domeniul comerțului cu cărbune (fosta clasă 6112 CITI)	6. activitățile persoanelor independente care lucrează în domeniul comerțului cu ridicata al cărbunelui și activități ale intermediarilor din domeniul comerțului cu cărbune
70/523/CEE Directiva Consiliului din 30 noiembrie 1970 privind stabilirea unor dispoziții detaliate cu privire la măsurile tranzitorii referitoare la activitățile intermediarilor care lucrează în domeniul comerțului cu cărbune (fosta clasă 6112 CITI)	
6. 74/557/CEE Directiva Consiliului din 4 iunie 1974 privind realizarea libertății de stabilire și a libertății de a presta servicii referitoare la activitățile persoanelor independente și a intermediarilor care lucrează în domeniul comerțului și a distribuției de produse toxice	7. activitățile persoanelor independente și a intermediarilor care lucrează în domeniul comerțului și a distribuției de produse toxice; activitățile, comerțul și distribuția de produse toxice, activitățile care implică utilizarea profesională a acestor produse și inclusiv activitățile intermediarilor
74/556/CEE Directiva Consiliului din 4 iunie 1974 privind stabilirea unor dispoziții detaliate cu privire la măsurile tranzitorii referitoare la activitățile, comerțul și distribuția de produse toxice, la activitățile care implică utilizarea profesională a acestor produse și inclusiv la activitățile intermediarilor	

7. 68/367/CEE Directiva Consiliului din 15 octombrie 1968 privind realizarea libertății de stabilire și a libertății de a presta servicii referitoare la activitățile persoanelor independente care lucrează în sectorul de servicii personale (fosta clasă 85 CITI): restaurante, cafenele, taverne și alte locuri unde se servește mâncare și unde se consumă băuturi (clasa 852 CITI); hoteluri, case de locuit, camping-uri și alte spații de cazare (clasa 855 CITI)	8. activitățile persoanelor independente care lucrează în sectorul de servicii personale: restaurante, cafenele, taverne și alte locuri unde se servește mâncare și unde se consumă băuturi, hoteluri, case de locuit, camping-uri și alte spații de cazare
68/368/CEE Directiva Consiliului din 15 octombrie 1968 privind stabilirea unor dispoziții detaliate cu privire la măsurile tranzitorii referitoare la activitățile persoanelor independente și a persoanelor care lucrează în sectorul de servicii personale (fosta clasă 85 CITI): restaurante, cafenele, taverne și alte locuri unde se servește mâncare și unde se consumă băuturi (clasa 852 din CITI); hoteluri, case de locuit, camping-uri și alte spații de cazare (clasa 855 din CITI)	9. activităților de agent și de broker de asigurări
8. 77/92/CEE Directiva Consiliului din 13 decembrie 1976 privind măsurile destinate să faciliteze exercitarea efectivă a libertății de stabilire și a libertății de a presta servicii în cazul activităților de agent și de broker de asigurări (fosta clasă 630 CITI) și, în special, măsuri tranzitorii referitoare la aceste activități	

9. 82/470/CEE Directiva Consiliului din 29 iunie 1968 privind măsurile destinate să faciliteze exercitarea efectivă a libertății de stabilire și a libertății de a presta servicii referitoare la activitățile persoanelor independente care lucrează în domeniul anumitor servicii care au legătură cu transportul și cu agențiile de turism (clasa 720 CITI) 10. 82/489/CEE Directiva Consiliului din 19 iulie 1982 privind stabilirea unor măsuri destinate să faciliteze exercitarea efectivă a libertății de stabilire și a libertății de a presta servicii de coafură 11. 75/368/CEE Directiva Consiliului din 16 iunie 1975 privind măsurile destinate să faciliteze exercitarea efectivă a libertății de stabilire și a libertății de a presta servicii referitoare la diverse activități (fostele diviziuni 01-85 CITI) și, în special, privind măsurile tranzitorii cu privire la aceste activități 12. 75/369/CEE Directiva Consiliului din 16 iunie 1975 privind măsurile destinate să faciliteze exercitarea efectivă a libertății de stabilire și a libertății de a presta servicii referitoare la activitățile itinerante și, în special, privind măsurile tranzitorii cu privire la aceste activități Notă: Unele dintre directivele menționate anterior au fost completate	10. activitățile persoanelor independente care lucrează în domeniul anumitor servicii auxiliare domeniilor transporturilor și agențiilor de turism 11. servicii de coafură 12. activitățile itinerante
---	---

- asistent medical de laborator (medizinisch-technische(r)Laboratoriums-Assistent(in)), - asistent medical în domeniul radiologiei (medizinisch-technische(r) Radiologie-Assistent(in)), - asistent medical pentru diagnosticare funcțională (medizinisch-technische(r) Assistent(in) fur Funktionsdiagnostik). - asistent tehnician veterinar (veterinärmedizinisch-technische(r) Assistent(in)), - dietetician (Diätassistent(in)), - tehnician farmacist (Pharmazieingenieur), titlu acordat înainte de 31 martie 1994 în fosta Republică Democrată Germană sau în teritoriile noilor Landuri, - asistent psihiatru (Psychiatriische(r) Krankenschwester/Krankenpfleger), - logoterapeut (Sprachtherapeut(in)).	- asistent medical de laborator (medizinisch-technische(r)Laboratoriums-Assistent(in)), - asistent medical în domeniul radiologiei (medizinisch-technische(r) Radiologie-Assistent(in)), - asistent medical pentru diagnosticare funcțională (medizinisch-technische(r) Assistent(in) fur Funktionsdiagnostik). - asistent tehnician veterinar (veterinärmedizinisch-technische(r) Assistent(in)), - dietetician (Diätassistent(in)), - tehnician farmacist (Pharmazieingenieur), titlu acordat înainte de 31 martie 1994 în fosta Republică Democrată Germană sau în teritoriile noilor Landuri, - asistent psihiatru (Psychiatriische(r) Krankenschwester/Krankenpfleger), - logoterapeut (Sprachtherapeut(in)).
<i>În Italia</i> formare pentru: - tehnician dentar (odontotecnico), - optician (ottico), - podolog (podologo).	<i>În Italia</i> formare pentru: - tehnician dentar (odontotecnico), - optician (ottico), - podolog (podologo).
<i>În Luxemburg:</i> formare pentru: - asistent tehnic medical în domeniul radiologiei (assistant(e) technique médical(e) en radiologie), - asistent medical de laborator (assistant(e) technique médical(e) de laboratoire), - infirmier(ă) de psihiatrie (infirmier/ière psychiatrique), - asistent tehnic medical în domeniul chirurgiei	<i>În Luxemburg:</i> formare pentru: - asistent tehnic medical în domeniul radiologiei (assistant(e) technique médical(e) en radiologie), - asistent medical de laborator (assistant(e) technique médical(e) de laboratoire), - infirmier(ă) de psihiatrie (infirmier/ière psychiatrique), - asistent tehnic medical în domeniul chirurgiei

(assistant(e) technique médical(e) en chirurgie), - infirmieră pediatrie (infirmier/ière puériculteur/trice), - infirmieră anestezie (infirmier/ière anesthésiste), - maseur/maseuză calificată (masseur/euse diplômé(e)), - educator/educatoare (éducateur/trice), <i>În Olanda:</i> - asistent veterinar (dierenartassistent) <i>În Austria:</i> - formarea de bază specifică în domeniul pediatrie (“spezielle Grundausbildung in der Kinder- und Jugendlichenpflege”), - formarea de bază specifică infirmierilor în domeniul psihiatric (“spezielle Grundausbildung in der psychiatrischen Gesundheits- und Krankenpflege”) care reprezintă cicluri de educație și formare având o durată totală de cel puțin treisprezece ani ce cuprind: • fie cel puțin trei ani de formare profesională într-o școală specializată care se încheie cu un examen, completată eventual de un ciclu de specializare de un an sau doi care se încheie cu un examen, • fie cel puțin doi ani și jumătate într-o școală specializată care se încheie cu un examen și completeți de o practică profesională de cel puțin șase luni sau de un stagiu profesional de cel puțin șase luni într-o instituție autorizată, • fie cel puțin doi ani într-o școală specializată care se încheie cu un examen și completeți cu o practică profesională de cel puțin un an sau de un	(assistant(e) technique médical(e) en chirurgie), - infirmieră pediatrie (infirmier/ière puériculteur/trice), - infirmieră anestezie (infirmier/ière anesthésiste), - maseur/maseuză calificată (masseur/euse diplômé(e)), - educator/educatoare (éducateur/trice), <i>În Olanda:</i> - asistent veterinar (dierenartassistent) <i>În Austria:</i> - formarea de bază specifică în domeniul pediatrie (“spezielle Grundausbildung in der Kinder- und Jugendlichenpflege”), - formarea de bază specifică infirmierilor în domeniul psihiatric (“spezielle Grundausbildung in der psychiatrischen Gesundheits- und Krankenpflege”) care reprezintă cicluri de educație și formare având o durată totală de cel puțin treisprezece ani ce cuprind: • fie cel puțin trei ani de formare profesională într-o școală specializată care se încheie cu un examen, completată eventual de un ciclu de specializare de un an sau doi care se încheie cu un examen, • fie cel puțin doi ani și jumătate într-o școală specializată care se încheie cu un examen și completeți de o practică profesională de cel puțin șase luni sau de un stagiu profesional de cel puțin șase luni într-o instituție autorizată, • fie cel puțin doi ani într-o școală specializată care se încheie cu un examen și completeți cu o practică profesională de cel puțin un an sau de un
--	--

stagiul profesional de cel puțin un an într-o instituție autorizată, • fie, în cazul asistentului veterinar (dierenartassistent) din Olanda, trei ani de formare profesională într-o școală de specialitate (programul „MBO”) sau alternativ trei ani de formare profesională în conformitate cu sistemul dual de ucenicie („LLW”), ambele finalizate cu un examen.	se încheie cu un examen și completați cu o practică profesională de cel puțin un an sau de un stagiul profesional de cel puțin un an într-o instituție autorizată, • fie, în cazul asistentului veterinar (dierenartassistent) din Olanda, trei ani de formare profesională într-o școală de specialitate (programul „MBO”) sau alternativ trei ani de formare profesională în conformitate cu sistemul dual de ucenicie („LLW”), ambele finalizate cu un examen.
<i>În Austria</i> Formarea pentru: - optician specializat în lentile de contact („Kontaktlinsenoptiker”), - pedichiura („Fußpfleger”), - audioprotezist („Hörgeräteakustiker”), - drogist („Drogist”),	<i>În Austria</i> Formarea pentru: - optician specializat în lentile de contact („Kontaktlinsenoptiker”), - pedichiura („Fußpfleger”), - audioprotezist („Hörgeräteakustiker”), - drogist („Drogist”),
care reprezintă un ciclu de studii sau de formare cu o durată totală de cel puțin 14 ani, din care o formare de cel puțin 5 ani în cadrul unei formări structurate subdivizată, pe de o parte, într-o ucenicie de cel puțin 3 ani, cuprinzând o formare parțial dobândită la locul muncii și parțial efectuată într-o instituție de învățământ profesional, și, pe de altă parte, o perioadă de stagiul și de formare finalizată printr-un examen profesional care îi conferă dreptul de exercitare a profesiei și de a forma ucenici.	care reprezintă un ciclu de studii sau de formare cu o durată totală de cel puțin 14 ani, din care o formare de cel puțin 5 ani în cadrul unei formări structurate subdivizată, pe de o parte, într-o ucenicie de cel puțin 3 ani, cuprinzând o formare parțial dobândită la locul muncii și parțial efectuată într-o instituție de învățământ profesional, și, pe de altă parte, o perioadă de stagiul și de formare finalizată printr-un examen profesional care îi conferă dreptul de exercitare a profesiei și de a forma ucenici. - maseur („Masseur”),

care reprezintă un ciclu de studii și de formare cu o durată totală de cel puțin 14 ani, din care o formare de cel puțin 5 ani în cadrul unei formări structurate, cuprinzând și o ucenicie de doi ani, o perioadă de stagiu și de formare de doi ani și o formare de un an, finalizată printr-un examen profesional care îi conferă dreptul de exercitare a profesiei și de formare de ucenici. - pediatru („Kindergärtner/in”), - educator („Erzieher”), care reprezintă un ciclu de studii și de formare cu o durată totală de cel puțin 13 ani, din care o formare profesională de 5 ani într-o școală specializată, finalizată printr-un examen.	- maseur („Masseur”), care reprezintă un ciclu de studii și de formare cu o durată totală de cel puțin 14 ani, din care o formare de cel puțin 5 ani în cadrul unei formări structurate, cuprinzând și o ucenicie de doi ani, o perioadă de stagiu și de formare de doi ani și o formare de un an, finalizată printr-un examen profesional care îi conferă dreptul de exercitare a profesiei și de formare de ucenici. - pediatru („Kindergärtner/in”), - educator („Erzieher”), care reprezintă un ciclu de studii și de formare cu o durată totală de cel puțin 13 ani, din care o formare profesională de 5 ani într-o școală specializată, finalizată printr-un examen.
2. Domeniul meșterilor artizani („Mester/Meister/Maître) care se referă la cicluri de educație și formare referitoare la activități care nu sunt incluse în directivele menționate în Anexa I <i>În Danemarca</i> formare pentru: - optician („optometrist”) acest ciclu are o durată totală de 14 ani, inclusiv cinci ani de formare profesională, din care doi ani și jumătate pentru formare teoretică oferită de instituția de formare profesională și doi ani și jumătate pentru	2. Domeniul meșterilor artizani („Mester/Meister/Maître) care se referă la cicluri de educație și formare privind activități care nu sunt incluse în directivele menționate în Anexa I <i>În Danemarca</i> formare pentru: - optician („optometrist”) acest ciclu are o durată totală de 14 ani, inclusiv cinci ani de formare profesională, din care doi ani și jumătate pentru formare teoretică oferită de instituția de formare profesională și doi ani și jumătate pentru

formare practică efectuată la locul de muncă, care se încheie cu un examen privind domeniul respectiv și care conferă dreptul de a folosi titlul de „Mester”; - ortopedist, tehnician ortoped („Orthopaedimechaniker”) acest ciclu are o durată totală de 12,5 ani, inclusiv trei ani și jumătate de formare profesională, din care șase luni pentru formare teoretică oferită de instituția de formare profesională și trei ani pentru formare practică efectuată la locul de muncă, care se încheie cu un examen privind domeniul respectiv și care conferă dreptul de a folosi titlul de „Mester”; - cizmar ortoped („ortopaediskomager”) acest ciclu are o durată totală de 13,5 ani, inclusiv patru ani și jumătate de formare profesională, din care doi ani pentru formare teoretică oferită de instituția de formare profesională și doi ani și jumătate pentru formare practică efectuată la locul de muncă, care se încheie cu un examen privind domeniul respectiv și care conferă dreptul de a folosi titlul de „Mester”.	formare practică efectuată la locul de muncă, care se încheie cu un examen privind domeniul respectiv și care conferă dreptul de a folosi titlul de „Mester”; - ortopedist, tehnician ortoped („Orthopaedimechaniker”) acest ciclu are o durată totală de 12,5 ani, inclusiv trei ani și jumătate de formare profesională, din care șase luni pentru formare teoretică oferită de instituția de formare profesională și trei ani pentru formare practică efectuată la locul de muncă, care se încheie cu un examen privind domeniul respectiv și care conferă dreptul de a folosi titlul de „Mester”; - cizmar ortoped („ortopaediskomager”) acest ciclu are o durată totală de 13,5 ani, inclusiv patru ani și jumătate de formare profesională, din care doi ani pentru formare teoretică oferită de instituția de formare profesională și doi ani și jumătate pentru formare practică efectuată la locul de muncă, care se încheie cu un examen privind domeniul respectiv și care conferă dreptul de a folosi titlul de „Mester”.
<i>În Germania</i> formare pentru: - optician („Augenoptiker”), - tehnician dentar („Zahntechniker”), - asistent bandagist („Bandagist”), - audioprotezist („Hoergeraete-Akustiker”), - tehnician ortopedist („Orthopaedimechaniker”), - cizmar ortopedist („Orthopaedieschuhmacher”).	<i>În Germania</i> formare pentru: - optician („Augenoptiker”), - tehnician dentar („Zahntechniker”), - asistent bandagist („Bandagist”), - audioprotezist („Hoergeraete-Akustiker”), - tehnician ortopedist („Orthopaedimechaniker”), - cizmar ortopedist („Orthopaedieschuhmacher”).
<i>În Luxemburg</i> formare pentru:	<i>În Luxemburg</i> formare pentru:

- optician („opticien”), - tehnician dentar („mécanicien dentaire”), - audioprotezist („audioprothésiste”), - tehnician ortopedist/bandagist („mécanicien orthopédiste/bandagiste”), - cizmar ortopedist („orthopédiste-cordonnier”). Aceste cicluri au o durată totală de 14 ani, inclusiv cel puțin cinci ani de formare efectuați într-un cadru organizat, parțial la locul de muncă și parțial în cadrul instituției de formare profesională, care se încheie cu un examen care trebuie trecut pentru a putea exercita cu titlu independent, sau ca salariat cu un nivel comparabil de responsabilități, o activitate considerată de natură artizanală. <i>În Austria</i> formare pentru: - bandagist („Bandagist”), - corsetier („Miederwarenerzeuger”), - optician („Optiker”), - cizmar ortopedist („Orthopädieschuhmacher”), - tehnician ortopedist („Orthopädietechniker”), - tehnician dentar („Zahntechniker”), - grădinar („Gärtner”). care reprezintă un ciclu de studii și de formare cu o durată totală de cel puțin 14 ani, din care o formare de cel puțin 5 ani într-un cadru de formare structurată, pe de o parte, într-o ucenicie de cel puțin 3 ani, cuprinzând o formare parțial dobândită la locul muncii și parțial efectuată într-o	- optician („opticien”), - tehnician dentar („mécanicien dentaire”), - audioprotezist („audioprothésiste”), - tehnician ortopedist/bandagist („mécanicien orthopédiste/bandagiste”), - cizmar ortopedist („orthopédiste-cordonnier”). Aceste cicluri au o durată totală de 14 ani, inclusiv cel puțin cinci ani de formare efectuați într-un cadru organizat, parțial la locul de muncă și parțial în cadrul instituției de formare profesională, care se încheie cu un examen care trebuie trecut pentru a putea exercita cu titlu independent, sau ca salariat cu un nivel comparabil de responsabilități, o activitate considerată de natură artizanală. <i>În Austria</i> formare pentru: - bandagist („Bandagist”), - corsetier („Miederwarenerzeuger”), - optician („Optiker”), - cizmar ortopedist („Orthopädieschuhmacher”), - tehnician ortopedist („Orthopädietechniker”), - tehnician dentar („Zahntechniker”), - grădinar („Gärtner”). care reprezintă un ciclu de studii și de formare cu o durată totală de cel puțin 14 ani, din care o formare de cel puțin 5 ani într-un cadru de formare structurată, pe de o parte, într-o ucenicie de cel puțin 3 ani, cuprinzând o formare parțial dobândită la locul muncii și parțial efectuată într-o
--	--

instituție de învățământ profesional, și, pe de altă parte, într-o perioadă de stagiu și de formare finalizată cu un examen de aptitudini în profesia respectivă care sa-i confere dreptul de exercitare a profesiei, de formare de ucenici și de a utiliza titlul de „Meister”. Formările de meșteri-artizani în domeniul agriculturii și al silviculturii, cum ar fi: - maistru în agricultură („Meister in der Landwirtschaft”), - maistru în activitatea gospodăriilor rurale („Meister in der ländlichen Hauswirtschaft”), - maistru în horticulură („Meister im Gartenbau”), - maistru în cultura legumicolă („Meister im Feldgemüsebau”), - maistru în cultura fructelor și utilizarea fructelor („Meister im Obstbau und in der Obstverwertung”), - maistru în viticultură și tehnici viticole („Meister im Weinbau und in der Kellerwirtschaft”), - maistru în industria lactatelor și brânzeturilor („Meister in der Molkerei- und Käsewirtschaft”), - maistru în economia cabalinelor („Meister in der Pferdewirtschaft”), - maistru în economia piscicolă („Meister in der Fischereiwirtschaft”), - maistru în economia avicolă („Meister in der Geflügelwirtschaft”), - maistru în apicultură („Meister in der Bienenwirtschaft”), - maistru în industria forestieră („Meister in der Forstwirtschaft”),	instituție de învățământ profesional, și, pe de altă parte, într-o perioadă de stagiu și de formare finalizată cu un examen de aptitudini în profesia respectivă care sa-i confere dreptul de exercitare a profesiei, de formare de ucenici și de a utiliza titlul de „Meister”. Formările de meșteri-artizani în domeniul agriculturii și al silviculturii, cum ar fi: - maistru în agricultură („Meister in der Landwirtschaft”), - maistru în activitatea gospodăriilor rurale („Meister in der ländlichen Hauswirtschaft”), - maistru în horticulură („Meister im Gartenbau”), - maistru în cultura legumicolă („Meister im Feldgemüsebau”), - maistru în cultura fructelor și utilizarea fructelor („Meister im Obstbau und in der Obstverwertung”), - maistru în viticultură și tehnici viticole („Meister im Weinbau und in der Kellerwirtschaft”), - maistru în industria lactatelor și brânzeturilor („Meister in der Molkerei- und Käsewirtschaft”), - maistru în economia cabalinelor („Meister in der Pferdewirtschaft”), - maistru în economia piscicolă („Meister in der Fischereiwirtschaft”), - maistru în economia avicolă („Meister in der Geflügelwirtschaft”), - maistru în apicultură („Meister in der Bienenwirtschaft”), - maistru în industria forestieră („Meister in der Forstwirtschaft”),
--	--

- maistru în arboricultură forestieră (Meister in der Forstgarten- und Forstpfl egewirtschaft”), - maistru în stocarea produselor agricole („Meister in der landwirtschaftlichen Lagerhaltung”), care reprezintă un ciclu de studii și de formare cu o durată totală de cel puțin 15 ani, din care o formare de cel puțin 6 ani în cadrul unei formări structurale divizată, pe de o parte, într-o ucenicie de cel puțin 3 ani, cuprinzând o formare parțial dobândită la locul muncii și parțial efectuată într-o instituție de învățământ profesional, și, pe de altă parte, o perioadă de stagiul finalizată cu un examen de aptitudini în profesia respectivă și care conferă dreptul de a forma ucenici și de a utiliza titlul de „Mesiter”	- maistru în arboricultură forestieră (Meister in der Forstgarten- und Forstpfl egewirtschaft”), - maistru în stocarea produselor agricole („Meister in der landwirtschaftlichen Lagerhaltung”), care reprezintă un ciclu de studii și de formare cu o durată totală de cel puțin 15 ani, din care o formare de cel puțin 6 ani în cadrul unei formări structurale divizată, pe de o parte, într-o ucenicie de cel puțin 3 ani, cuprinzând o formare parțial dobândită la locul muncii și parțial efectuată într-o instituție de învățământ profesional, și, pe de altă parte, o perioadă de stagiul finalizată cu un examen de aptitudini în profesia respectivă și care conferă dreptul de a forma ucenici și de a utiliza titlul de „Mesiter”
3. Domeniul maritim a) Transportul maritim <i>În Danemarca:</i> formare pentru: - căpitan de marină comercială („skibsfoerer”), - secund („overstyrmand”), - timonier, ofițer de cart („enestyrmand, vagthavende styrmand”), - ofițer de cart („vagthavende styrmand”), - mecanic de navă („maskinchef”), - prim ofițer mecanic („1. maskinmester”), - prim ofițer mecanic/mecanic-șef de cart („1. maskinmester/vagthavende maskinmester”).	3. Domeniul maritim a) Transportul maritim <i>În Danemarca:</i> formare pentru: - căpitan de marină comercială („skibsfoerer”), - secund („overstyrmand”), - timonier, ofițer de cart („enestyrmand, vagthavende styrmand”), - ofițer de cart („vagthavende styrmand”), - mecanic de navă („maskinchef”), - prim ofițer mecanic („1. maskinmester”), - prim ofițer mecanic/mecanic-șef de cart („1. maskinmester/vagthavende maskinmester”).

<i>În Germania:</i> formare pentru: - căpitan de vas de mare tonaj de coastă („Kapitaen AM”), - căpitan de vas de coastă („Kapitaen AK”), - ofițer de cart de punte de mare tonaj de coastă („Nautischer Schiffsoffizier AMW”), - ofițer de cart de punte pe vas de coastă („Nautischer Schiffsoffizier AKW”), - ofițer mecanic, gradul C – mașinist șef („Schiffsbetriebstechniker CT – Leiter von Maschinenanlagen”), - șef mecanic, gradul C – mașinist șef („Schiffsmaschinenist CMa – Leiter von Maschinenanlagen»), - ofițer mecanic de cart, gradul C („Schiffsbetriebstechniker CTW”), - șef mecanic de cart, gradul C – ofițer tehnician unic responsabil („Schiffsmaschinenist CMaW – Technischer Alleinoffizier”). <i>În Italia:</i> formare pentru: - ofițer de punte („ufficiale di coperta”), - ofițer mecanic („ufficiale di macchina”). <i>În Olanda:</i> formare pentru: - șef de cart (pe vas de coastă) (cu formare suplimentară) [„stuurman kleine handelsvaart” (met	<i>În Germania:</i> formare pentru: - căpitan de vas de mare tonaj de coastă („Kapitaen AM”), - căpitan de vas de coastă („Kapitaen AK”), - ofițer de cart de punte de mare tonaj de coastă („Nautischer Schiffsoffizier AMW”), - ofițer de cart de punte pe vas de coastă („Nautischer Schiffsoffizier AKW”), - ofițer mecanic, gradul C – mașinist șef („Schiffsbetriebstechniker CT – Leiter von Maschinenanlagen”), - șef mecanic, gradul C – mașinist șef („Schiffsmaschinenist CMa – Leiter von Maschinenanlagen»), - ofițer mecanic de cart, gradul C („Schiffsbetriebstechniker CTW”), - șef mecanic de cart, gradul C – ofițer tehnician unic responsabil („Schiffsmaschinenist CMaW – Technischer Alleinoffizier”). <i>În Italia:</i> formare pentru: - ofițer de punte („ufficiale di coperta”), - ofițer mecanic („ufficiale di macchina”). <i>În Olanda:</i> formare pentru: - șef de cart – pe vas de coastă (cu formare suplimentară) [„stuurman kleine handelsvaart” (met
--	--

aanvulling)], - supraveghetor de motor (cu diplomă) („diploma motordrijver”), - funcționar destinat serviciului de ajutor trafic maritim VTS (VTS functionaris) care reprezintă o formare: • în Danemarca, de nouă ani de școală primară urmați de un ciclu fundamental de formare de bază și/sau experiență pe mare între 17 și 36 de luni, la care se adaugă: - o pentru ofițerii de cart, un an de formare profesională specializată, - o pentru restul, trei ani de formare profesională specializată, • în Germania, cu o durată totală cuprinsă între 14 și 18 ani, inclusiv un ciclu de trei ani de formare profesională fundamentală și un an de experiență pe mare, urmat de unul sau doi ani de formare profesională specializată completată, după caz, de doi ani de practică în navigație, • în Italia, cu o durată totală de 13 ani, din care cel puțin cinci ani sunt de formare profesională, care se finalizează cu un examen și sunt completați, după caz, de un stagiu profesional, • în Olanda, - pentru șef de cart (pe vas de coastă) (cu formare suplimentară) („stuurman kleine handelsvaart «met aanvulling»”) și supraveghetor de motor (cu diplomă) („diploma motordrijver”) presupunând o	aanvulling)], - supraveghetor de motor (cu diplomă) („diploma motordrijver”), - funcționar destinat serviciului de ajutor trafic maritim VTS (VTS functionaris) care reprezintă o formare: • în Danemarca, de nouă ani de școală primară urmați de un ciclu fundamental de formare de bază și/sau experiență pe mare între 17 și 36 de luni, la care se adaugă: - o pentru ofițerii de cart, un an de formare profesională specializată, - o pentru restul, trei ani de formare profesională specializată, • în Germania, cu o durată totală cuprinsă între 14 și 18 ani, inclusiv un ciclu de trei ani de formare profesională fundamentală și un an de experiență pe mare, urmat de unul sau doi ani de formare profesională specializată completată, după caz, de doi ani de practică în navigație, • în Italia, cu o durată totală de 13 ani, din care cel puțin cinci ani sunt de formare profesională, care se finalizează cu un examen și sunt completați, după caz, de un stagiu profesional, • în Olanda, - pentru șef de cart (pe vas de coastă) (cu formare suplimentară) („stuurman kleine handelsvaart «met aanvulling»”) și supraveghetor de motor (cu diplomă) („diploma motordrijver”) presupunând o
---	---

pregătire de 14 ani, din care cel puțin doi ani la o școală specializată de formare profesională, și completată cu un stagiu de 12 luni. - pentru funcționar destinat serviciului de ajutor trafic maritim VTS („VTS functionaris”), cu o durată totală de cel puțin 15 ani, incluzând cel puțin trei ani de formare profesională superioară („HBO”) sau formare profesională secundară („MBO”), și completată de cicluri de specializare la nivel național sau regional, fiecare incluzând cel puțin 12 săptămâni de pregătire teoretică și este finalizat cu un examen.	pregătire de 14 ani, din care cel puțin doi ani la o școală specializată de formare profesională, și completată cu un stagiu de 12 luni. - pentru funcționar destinat serviciului de ajutor trafic maritim VTS („VTS functionaris”), cu o durată totală de cel puțin 15 ani, incluzând cel puțin trei ani de formare profesională superioară („HBO”) sau formare profesională secundară („MBO”), și completată de cicluri de specializare la nivel național sau regional, fiecare incluzând cel puțin 12 săptămâni de pregătire teoretică și este finalizat cu un examen.
și este recunoscută de Convenția internațională STCW (Convenția internațională din 1978 privind normele de formare a marinarilor, de eliberare a brevetelor și de supraveghere).	și este recunoscută de Convenția internațională STCW (Convenția internațională din 1978 privind normele de formare a marinarilor, de eliberare a brevetelor și de supraveghere).
b) Pescuitul pe mare <i>În Germania:</i> formare pentru: - căpitan, pescuit în adâncime (Kapitaen BG/Fischerei), - căpitan, pescuit de coastă (Kapitaen BK/Fischerei), - ofițer de cart de punte pe vas armat, pescuit în adâncime (Nautischer Schiffsoffizier BGW/Fischerei),	b) Pescuitul pe mare <i>În Germania:</i> formare pentru: - căpitan, pescuit în adâncime (Kapitaen BG/Fischerei), - căpitan, pescuit de coastă (Kapitaen BK/Fischerei), - ofițer de cart de punte pe vas armat, pescuit în adâncime (Nautischer Schiffsoffizier BGW/Fischerei),

- ofițer de cart de punte pe vas armat, pescuit de coastă (Nautischer Schiffsoffizier BKW/Fischerei). <i>În Olanda:</i> formare pentru: - șef de cart de punte mecanic V („stuurman werktuigkundige V”), - mecanic IV, vas de pescuit („werktuigkundige IV visvaart”), - șef de cart IV („stuurman IV visvaart”), - șef de cart de punte mecanic IV („stuurman werktuigkundige VI”), care reprezintă o formare: • în Germania, cu o durată totală cuprinsă între 14 și 18 ani, din care un ciclu de trei ani de formare profesională fundamentală și un an de experiență pe mare, urmat de unul sau doi ani de formare profesională specializată completați, după caz, de doi ani de practică în navigație, • în Olanda, care cuprinde un ciclu variind ca durată între 13 și 15 ani, din care cel puțin doi ani sunt efectuați într-o școală de formare profesională specializată, completați cu o perioadă de practică profesională de 12 luni, și este recunoscută de Convenția Torremolinos (Convenția internațională din 1977 privind securitatea navelor de pescuit). 4. Domeniul tehnic	- ofițer de cart de punte pe vas armat, pescuit de coastă (Nautischer Schiffsoffizier BKW/Fischerei). <i>În Olanda:</i> formare pentru: - șef de cart de punte mecanic V („stuurman werktuigkundige V”), - mecanic IV, vas de pescuit („werktuigkundige IV visvaart”), - șef de cart IV („stuurman IV visvaart”), - șef de cart de punte mecanic IV („stuurman werktuigkundige VI”), care reprezintă o formare: • în Germania, cu o durată totală cuprinsă între 14 și 18 ani, din care un ciclu de trei ani de formare profesională fundamentală și un an de experiență pe mare, urmat de unul sau doi ani de formare profesională specializată completați, după caz, de doi ani de practică în navigație, • în Olanda, care cuprinde un ciclu variind ca durată între 13 și 15 ani, din care cel puțin doi ani sunt efectuați într-o școală de formare profesională specializată, completați cu o perioadă de practică profesională de 12 luni, și este recunoscută de Convenția Torremolinos (Convenția internațională din 1977 privind securitatea navelor de pescuit). 4. Domeniul tehnic
--	--

<i>În Italia:</i> formare pentru: - geometru (geometra), - tehnician agricol (perito agrario) care reprezintă cicluri secundare de studii tehnice având o durată totală de cel puțin 13 ani, din care opt ani de învățământ obligatoriu, urmați de cinci ani de studii gimnaziale sau liceale, din care trei ani de studii care vizează profesia, care se încheie cu un examen de bacalaureat tehnic și sunt completate: • în cazul geometrilor: - o de un stagiu de cel puțin doi ani într-un birou profesional - o sau de cinci ani de experiență de profesională, • în cazul tehnicienilor agricoli de efectuarea unui stagiu practic de cel puțin doi ani, urmată de examenul de stat. <i>În Olanda:</i> formare pentru: - executor judecătoresc („gerechtsdeurwaarder”), - tehnician ortoprotezist (tandprotheticus), care reprezintă un ciclu de educație și formare profesională: - în cazul executorului judecătoresc („gerechtsdeurwaarder”), cu o durată totală de cel puțin 19 ani, dintre care opt ani de învățământ obligatoriu, urmați de opt ani de studii gimnaziale sau liceale, dintre care patru ani de studii tehnice finalizate printr-un examen de stat și completați de trei ani de	<i>În Italia:</i> formare pentru: - geometru (geometra), - tehnician agricol (perito agrario) care reprezintă cicluri secundare de studii tehnice având o durată totală de cel puțin 13 ani, din care opt ani de învățământ obligatoriu, urmați de cinci ani de studii gimnaziale sau liceale, din care trei ani de studii care vizează profesia, care se încheie cu un examen de bacalaureat tehnic și sunt completate: • în cazul geometrilor: - o de un stagiu de cel puțin doi ani într-un birou profesional - o sau de cinci ani de experiență de profesională, • în cazul tehnicienilor agricoli de efectuarea unui stagiu practic de cel puțin doi ani, urmată de examenul de stat. <i>În Olanda:</i> formare pentru: - executor judecătoresc („gerechtsdeurwaarder”), - tehnician ortoprotezist (tandprotheticus), care reprezintă un ciclu de educație și formare profesională: - în cazul executorului judecătoresc („gerechtsdeurwaarder”), cu o durată totală de cel puțin 19 ani, dintre care opt ani de învățământ obligatoriu, urmați de opt ani de studii gimnaziale sau liceale, dintre care patru ani de studii tehnice finalizate printr-un examen de stat și completați de trei ani de
---	---

formare teoretică și practică care vizează exercitarea profesiei. - pentru tehnician ortoprotezist („tandprotheticus”), cu o durată totală de cel puțin 15 ani de formare profesională la cursuri de zi și trei ani de pregătire la fără frecvență, din care opt ani de învățământ primar, patru ani de învățământ liceal general și trei ani de formare profesională, incluzând o pregătire teoretică și practică în specialitatea de tehnician dentar, completați cu o formare de trei ani la frecvență redusă pentru pregătirea în specialitatea de tehnician ortoprotezist, finalizat cu un examen.	formare teoretică și practică care vizează exercitarea profesiei. - pentru tehnician ortoprotezist („tandprotheticus”), cu o durată totală de cel puțin 15 ani de formare profesională la cursuri de zi și trei ani de pregătire la fără frecvență, din care opt ani de învățământ primar, patru ani de învățământ liceal general și trei ani de formare profesională, incluzând o pregătire teoretică și practică în specialitatea de tehnician dentar, completați cu o formare de trei ani la frecvență redusă pentru pregătirea în specialitatea de tehnician ortoprotezist, finalizat cu un examen.
<i>În Austria</i> Formare pentru: - pădurar („Förster”), - birou tehnic („Technisches Büro”), - oferirea de mână de lucru („Überlassung von Arbeitskräften — Arbeitsleihe”), - plasament de mână de lucru („Arbeitsvermittlung”), - consilier în plasament („Vermögensberater”), - detectiv profesionist („Berufsdetektiv”), - gardieni („Bewachungsgewerbe”), - agent imobiliar („Immobilienmakler”), - administrator de imobil („Immobilienverwalter”), - birou de publicitate („Werbeagentur”), - promotor constructor, promoto imobiliar („Bauträger, Bauorganisator, Baubetreuer”), - birou recuperări creanțe („Inkassoinstitut”)	<i>În Austria</i> Formare pentru: - pădurar („Förster”), - birou tehnic („Technisches Büro”), - oferirea de mână de lucru („Überlassung von Arbeitskräften — Arbeitsleihe”), - plasament de mână de lucru („Arbeitsvermittlung”), - consilier în plasament („Vermögensberater”), - detectiv profesionist („Berufsdetektiv”), - gardieni („Bewachungsgewerbe”), - agent imobiliar („Immobilienmakler”), - administrator de imobil („Immobilienverwalter”), - birou de publicitate („Werbeagentur”), - promotor constructor, promoto imobiliar („Bauträger, Bauorganisator, Baubetreuer”), - birou recuperări creanțe („Inkassoinstitut”)

care reprezintă un ciclu de studii și de formare cu o durată totală de cel puțin 15 ani, din care 8 ani de învățământ obligatoriu urmați de cel puțin 5 ani de studii liceale tehnice sau comerciale finalizați printr-un examen tehnic sau comercial, completați de cel puțin doi ani de învățământ și de formare la locul de muncă finalizați printr-un examen de aptitudini în profesia respectivă;	- consilier în asigurări („Berater in Versicherungsangelegenheiten”),
care reprezintă un ciclu de studii și de formare cu o durată totală de cel puțin 15 ani, din care o formare de 6 ani în cadrul unei formări structurale subdivizată într-o ucenicie de 3 ani și o perioadă de stagiu și de formare de 3 ani, finalizată printr-un examen.	- antreprenor proiectant („Planender Baumeister”), - maistru tâmplar proiectant („Planender Zimmermeister”),
care reprezintă un ciclu de studii și de formare cu durată totală de cel puțin 18, din care o formare profesională de cel puțin 9 ani, împărțită în patru ani de studii liceale tehnice și cinci ani de practică și de formare profesională finalizată cu un examen de aptitudini în profesia respectivă care conferă dreptul de a exercita profesia, de a forma ucenici, în măsura în care această formare dă dreptul de a întocmi planuri, de a efectua calcule tehnice și de a superviza activitățile de construcții („le privilège de Marie-Thérèse”).	care reprezintă un ciclu de studii și de formare cu durată totală de cel puțin 18, din care o formare profesională de cel puțin 9 ani, împărțită în patru ani de studii liceale tehnice și cinci ani de practică și de formare profesională finalizată cu un examen de aptitudini în profesia respectivă care conferă dreptul de a exercita profesia, de a forma ucenici, în măsura în care această formare dă dreptul de a întocmi planuri, de a efectua calcule tehnice și de a superviza activitățile de construcții („le privilège de Marie-Thérèse”).

5. Cicluri din Regatul Unit acreditate ca „National Vocational Qualifications” sau „Scottish Vocational Qualifications” Formare pentru: - inginer electrician de mină („Mine electrical engineer”), - inginer mecanic de mină („Mine mechanical engineer”), - terapeut dentar („Dental therapist”), - asistent de stomatologie („Dental hygienist”), - optician („Dispensing optician”), - șef de mină adjunt (Mine deputy), - practician lichidator („Insolvency practitioner”), - „conveyancer” autorizat („Licensed conveyancer”), - secund – vase comerciale și de pasageri – nelimitat („First mate-Freight/Passenger ships – unrestricted”), - locotenent - vase comerciale și de pasageri – nelimitat („Second mate-Freight/Passenger ships – unrestricted”), - locotenent secund - vase comerciale și de pasageri – nelimitat („Third mate-Freight/Passenger ships – unrestricted”), - ofițer de cart de punte - vase comerciale și de pasageri – nelimitat („Deck officer-Freight/Passenger ships – unrestricted”), - ofițer mecanic clasa 2 - vase comerciale și de pasageri – zonă comercială nelimitată („Engineer officer - Freight/Passenger ships - unlimited trading area ”),	5. Cicluri din Regatul Unit acreditate ca „National Vocational Qualifications” sau „Scottish Vocational Qualifications” Formare pentru: - inginer electrician de mină („Mine electrical engineer”), - inginer mecanic de mină („Mine mechanical engineer”), - terapeut dentar („Dental therapist”), - asistent de stomatologie („Dental hygienist”), - optician („Dispensing optician”), - șef de mină adjunt (Mine deputy), - practician lichidator („Insolvency practitioner”), - „conveyancer” autorizat („Licensed conveyancer”), - secund – vase comerciale și de pasageri – nelimitat („First mate-Freight/Passenger ships – unrestricted”), - locotenent - vase comerciale și de pasageri – nelimitat („Second mate-Freight/Passenger ships – unrestricted”), - locotenent secund - vase comerciale și de pasageri – nelimitat („Third mate-Freight/Passenger ships – unrestricted”), - ofițer de cart de punte - vase comerciale și de pasageri – nelimitat („Deck officer-Freight/Passenger ships – unrestricted”), - ofițer mecanic clasa 2 - vase comerciale și de pasageri – zonă comercială nelimitată („Engineer officer - Freight/Passenger ships - unlimited trading area ”),
--	--

- tehnician calificat în domeniul gestionării deșeurilor (“certified technically competent person in waste management”) care conduce la obținerea de calificări acreditate ca „National Vocational Qualifications” (NVQ), sau acreditate în Scoția ca „Scottish Vocational Qualifications”, la nivelele 3 și 4 ale „National Framework of Vocational Qualifications” din Regatul Unit.	- tehnician calificat în domeniul gestionării deșeurilor (“certified technically competent person in waste management”) care conduce la obținerea de calificări acreditate ca „National Vocational Qualifications” (NVQ), sau acreditate în Scoția ca „Scottish Vocational Qualifications”, la nivelele 3 și 4 ale „National Framework of Vocational Qualifications” din Regatul Unit.
Aceste nivele sunt definite după cum urmează: Nivelul 3: aptitudinea de a executa un spectru larg de sarcini variate în diverse situații, din care cea mai mare parte sunt sarcini complexe și care nu implică rutină. Se cere suficient de multă răspundere și autonomie iar funcțiile exercitate la acest nivel presupun adesea supravegherea sau încadrarea altor persoane.	Aceste nivele sunt definite după cum urmează: Nivelul 3: aptitudinea de a executa un spectru larg de sarcini variate în diverse situații, din care cea mai mare parte sunt sarcini complexe și care nu implică rutină. Se cere suficient de multă răspundere și autonomie iar funcțiile exercitate la acest nivel presupun adesea supravegherea sau încadrarea altor persoane.
Nivelul 4: aptitudinea de a executa un spectru larg de sarcini complexe, tehnice sau specializate în diverse situații și care implică un grad important de răspundere personală și autonomie. Funcțiile exercitate la acest nivel presupun adesea răspunderea pentru munca efectuată de alte persoane și repartizarea resurselor.	Nivelul 4: aptitudinea de a executa un spectru larg de sarcini complexe, tehnice sau specializate în diverse situații și care implică un grad important de răspundere personală și autonomie. Funcțiile exercitate la acest nivel presupun adesea răspunderea pentru munca efectuată de alte persoane și repartizarea resurselor.

ANEXA D Lista ciclurilor care au o structură specială în conformitate cu dispozițiile art. 3 primul paragraf lit. b) prima liniuță <i>În Regatul Unit</i> Cicluri reglementate care conduc la obținerea calificărilor acreditate ca „National Vocational Qualifications” (NVQ) sau acreditate în Scoția ca „Scottish Vocational Qualifications”, la nivelele 3 și 4 ale „National Framework of Vocational Qualifications” din Regatul Unit. Aceste nivele sunt definite după cum urmează: Nivelul 3: aptitudinea de a executa un spectru larg de sarcini variate în diverse situații, din care cea mai mare parte sunt sarcini complexe și care nu implică rutină. Se cere suficient de multă răspundere și autonomie iar funcțiile exercitate la acest nivel presupun adesea supravegherea sau încadrarea altor persoane.. Nivelul 4: aptitudinea de a executa un spectru larg de sarcini complexe, tehnice sau specializate în diverse situații și care implică un grad important de răspundere personală și autonomie. Funcțiile exercitate la acest nivel presupun adesea răspunderea pentru munca efectuată de alte persoane și repartizarea resurselor.	ANEXA V Lista ciclurilor de formare cu o structură specială în sensul art. 18 alin. 1 lit. c din Lege <i>În Regatul Unit</i> Cicluri reglementate care conduc la obținerea calificărilor acreditate ca „National Vocational Qualifications” (NVQ) sau acreditate în Scoția ca „Scottish Vocational Qualifications”, la nivelele 3 și 4 ale „National Framework of Vocational Qualifications” din Regatul Unit. Aceste nivele sunt definite după cum urmează: Nivelul 3: aptitudinea de a executa un spectru larg de sarcini variate în diverse situații, din care cea mai mare parte sunt sarcini complexe și care nu implică rutină. Se cere suficient de multă răspundere și autonomie iar funcțiile exercitate la acest nivel presupun adesea supravegherea sau încadrarea altor persoane.. Nivelul 4: aptitudinea de a executa un spectru larg de sarcini complexe, tehnice sau specializate în diverse situații și care implică un grad important de răspundere personală și autonomie. Funcțiile exercitate la acest nivel presupun adesea răspunderea pentru munca efectuată de alte persoane și repartizarea resurselor.
---	--

În Germania: următoarele tipuri de formări reglementate, - cursuri reglementate de pregătire pentru exercitarea profesiei de asistent tehnician (technische(r) Assistent(in)), asistent comercial (kaufmännische(r) Assistent(in)), profesii sociale (soziale Berufe) și profesia de instructor autorizat pentru tehnica respirației, pronunției și dicției (staatlich geprüfte(r) Atem-, Sprech- und Stimmlehrer(in)), cu o durată totală de minim 13 ani, care necesită absolvirea ciclului de învățământ liceal (mittlerer Bildungsabschluss) și care includ: fie minim trei ani de formare profesională la o școală de specialitate (Fachschule), finalizați cu un examen, eventual completați cu un ciclu de specializare de unu sau doi ani, finalizat cu un examen, fie cel puțin doi ani și jumătate la o școală de specialitate (Fachschule), finalizați cu un examen și completați cu o practică profesională de cel puțin șase luni sau un stagiu profesional de cel puțin șase luni într-o instituție autorizată, fie cel puțin doi ani la o școală de specialitate (Fachschule), finalizați cu un examen și completați cu o practică profesională de cel puțin un an sau un stagiu profesional de cel puțin un an într-o instituție autorizată, - cursuri reglementate pentru profesiile de tehnician (Techniker(in)), economist de întreprindere (Betriebswirt(in)), designer (Gestalter(in)) și asistent familial licențiați de stat (Famili-enpfleger(in)), cu o durată totală de minim 16 ani, o	În Germania: următoarele tipuri de formări reglementate, - cursuri reglementate de pregătire pentru exercitarea profesiei de asistent tehnician (technische(r) Assistent(in)), asistent comercial (kaufmännische(r) Assistent(in)), profesii sociale (soziale Berufe) și profesia de instructor autorizat pentru tehnica respirației, pronunției și dicției (staatlich geprüfte(r) Atem-, Sprech- und Stimmlehrer(in)), cu o durată totală de minim 13 ani, care necesită absolvirea ciclului de învățământ liceal (mittlerer Bildungsabschluss) și care includ: - fie minim trei ani de formare profesională la o școală de specialitate (Fachschule), finalizați cu un examen, eventual completați cu un ciclu de specializare de unu sau doi ani, finalizat cu un examen, - fie cel puțin doi ani și jumătate la o școală de specialitate (Fachschule), finalizați cu un examen și completați cu o practică profesională de cel puțin șase luni sau un stagiu profesional de cel puțin șase luni într-o instituție autorizată, - fie cel puțin doi ani la o școală de specialitate (Fachschule), finalizați cu un examen și completați cu o practică profesională de cel puțin un an sau un stagiu profesional de cel puțin un an într-o instituție autorizată, - cursuri reglementate pentru profesiile de tehnician (Techniker(in)), economist de întreprindere (Betriebswirt(in)),
---	--

condiție prealabilă fiind absolvirea ciclului de învățământ obligatoriu sau o formare echivalentă (cu o durată minimă de 9 ani) cât și absolvirea unui ciclu de formare la o școală profesională (Berufsschule) de minim trei ani și care să includă, după încheierea a cel puțin doi ani de practică profesională, o formare la cursuri de zi de cel puțin doi ani sau o formare la fără frecvență cu o durată echivalentă, - formări reglementate și formare continuă durată totală de minim 15 ani, care presupun, în general, absolvirea ciclului de învățământ obligatoriu (cu o durată de minim nouă ani) și o pregătire profesională absolvită (de regulă de trei ani) și care include, în general, în cadrul formării continue pentru pregătirea căruia sunt luate, în general, măsuri de formare suplimentare, fie în paralel cu practica profesională (cel puțin 1000 de ore) sau la cursuri de zi (cel puțin un an).	designer (Gestalter(in)) și asistent familial licențiați de stat (Famili-enpfleger(in)), cu o durată totală de minim 16 ani, o condiție prealabilă fiind absolvirea ciclului de învățământ obligatoriu sau o formare echivalentă (cu o durată minimă de 9 ani) cât și absolvirea unui ciclu de formare la o școală profesională (Berufsschule) de minim trei ani și care să includă, după încheierea a cel puțin doi ani de practică profesională, o formare la cursuri de zi de cel puțin doi ani sau o formare la fără frecvență cu o durată echivalentă,
- formări reglementate și formare continuă durată totală de minim 15 ani, care presupun, în general, absolvirea ciclului de învățământ obligatoriu (cu o durată de minim nouă ani) și o pregătire profesională absolvită (de regulă de trei ani) și care include, în general, în cadrul formării continue pentru pregătirea căruia sunt luate, în general, măsuri de formare suplimentare, fie în paralel cu practica profesională (cel puțin 1000 de ore) sau la cursuri de zi (cel puțin un an).	- formări reglementate și formare continuă reglementată, cu o durată totală de minim 15 ani, care presupun, în general, absolvirea ciclului de învățământ obligatoriu (cu o durată de minim nouă ani) și o pregătire profesională absolvită (de regulă de trei ani) și care include, în general, cel puțin doi ani de practică profesională (trei ani în majoritatea cazurilor) cât și un examen în cadrul formării continue pentru pregătirea căruia sunt luate, în general, măsuri de formare suplimentare, fie în paralel cu practica profesională (cel puțin 1000 de ore) sau la cursuri de zi (cel puțin un an).
În Olanda: următoarele formări reglementate:	În Olanda: următoarele formări reglementate: - formări reglementate cu o durată de cel puțin 15 ani, care presupun absolvirea a opt ani de învățământ primar urmați de patru ani de învățământ liceal general ("MAVO") sau de învățământ liceal profesional pregătitor ("VBO") sau de învățământ liceal general de un nivel superior, la care se adaugă trei sau patru ani de formare într-o instituție de examene,

- formări reglementate cu o durată totală de cel puțin 16 ani, care presupun absolvirea a opt ani de învățământ primar urmați de patru ani de învățământ de un nivel cel puțin celui profesional pregătitor ("VBO") sau învățământ liceal general de un nivel superior, la care se adaugă cel puțin patru ani de formare profesională în ucenicie, incluzând o pregătire teoretică într-o instituție de cel puțin o zi pe săptămână și, pentru restul săptămânii, o formare practică într-un centru de formare practică sau întreprindere, finalizată cu un examen de absolvire de nivel doi sau trei	învățământ liceal profesional ("MBO"), finalizată cu un examen, - formări reglementate cu o durată totală de cel puțin 16 ani, care presupun absolvirea a opt ani de învățământ primar urmați de patru ani de învățământ de un nivel cel puțin celui profesional pregătitor ("VBO") sau învățământ liceal general de un nivel superior, la care se adaugă cel puțin patru ani de formare profesională în ucenicie, incluzând o pregătire teoretică într-o instituție de cel puțin o zi pe săptămână și, pentru restul săptămânii, o formare practică într-un centru de formare practică sau întreprindere, finalizată cu un examen de absolvire de nivel doi sau trei
În Austria: - formările efectuate în instituții de învățământ profesional superior ("Berufsbildende hoehere Schulen") și instituții de învățământ superior în domeniul agriculturii și silviculturii ("Hoehere land- und forstwirtschaftliche Lehranstalten"), incluse fiind și cele de un tip particular ("einschliesslich des Sonderformen"), a căror structură și nivel sunt determinate de dispoziții juridice, de reglementare și administrative. Aceste formări au o durată de cel puțin 13 ani și includ o formare profesională de cinci ani, finalizate printr-un examen de absolvire a cărui reușită reprezintă dovada unei competențe profesionale.	În Austria: - formările efectuate în instituții de învățământ profesional superior ("Berufsbildende hoehere Schulen") și instituții de învățământ superior în domeniul agriculturii și silviculturii ("Hoehere land- und forstwirtschaftliche Lehranstalten"), incluse fiind și cele de un tip particular ("einschliesslich des Sonderformen"), a căror structură și nivel sunt determinate de dispoziții juridice, de reglementare și administrative. Aceste formări au o durată de cel puțin 13 ani și includ o formare profesională de cinci ani, finalizate printr-un examen de absolvire a cărui reușită reprezintă dovada unei competențe profesionale.
- formările efectuate în școli de meșteri-artizani ("Meisterschulen"), cursuri de meșteri-artizani ("Meisterklassen"), școlile destinate formării meșterilor-artizani în sectorul industrial ("Werkmeisterschulen") sau școlile destinate formării artizanilor în domeniul construcțiilor ("Bauhandwerkerschulen"), a căror structură și nivel sunt determinate de dispoziții juridice, de reglementare și	- formările efectuate în școli de meșteri-artizani ("Meisterschulen"), cursuri de meșteri-artizani ("Meisterklassen"), școlile destinate formării meșterilor-artizani în sectorul industrial ("Werkmeisterschulen") sau școlile destinate formării artizanilor în domeniul construcțiilor

administrative. Aceste formări au o durată totală de cel puțin 13 ani, incluzând 9 ani de școlarizare obligatorie, urmați fie de cel puțin 3 ani de formare profesională într-o școală specializată, fie de cel puțin 3 ani de formare în alternanță într-o întreprindere și într-o instituție de învățământ profesional ("Berufsschule"), finalizați în cele două cazuri printr-un examen și completate cu absolvirea unei formări de cel puțin un an într-o școală de meșteri-artizani ("Meisterschule"), un curs de meșteri-artizani ("Meisterklasse"), o școală destinată formării de maiștri-artizani în sectorul industrial ("Werkmeisterschule") sau o școală destinată formării artizanilor în domeniul construcțiilor ("Bauhandwerkerschule"). În cea mai mare parte a cazurilor durata totală a formării este de cel puțin 15 ani, incluzând perioade de experiență profesională care fie preced ciclurile de formare din cadrul instituțiilor (cu frecvență), fie sunt însoțite de o formare la fără frecvență (de cel puțin 960 ore).	("Bauhandwerkerschulen"), a căror structură și nivel sunt determinate de dispoziții juridice, de reglementare și administrative. Aceste formări au o durată totală de cel puțin 13 ani, incluzând 9 ani de școlarizare obligatorie, urmați fie de cel puțin 3 ani de formare profesională într-o școală specializată, fie de cel puțin 3 ani de formare în alternanță într-o întreprindere și într-o instituție de învățământ profesional ("Berufsschule"), finalizați în cele două cazuri printr-un examen și completate cu absolvirea unei formări de cel puțin un an într-o școală de meșteri-artizani ("Meisterschule"), un curs de meșteri-artizani ("Meisterklasse"), o școală destinată formării de maiștri-artizani în sectorul industrial ("Werkmeisterschule") sau o școală destinată formării artizanilor în domeniul construcțiilor ("Bauhandwerkerschule"). În cea mai mare parte a cazurilor durata totală a formării este de cel puțin 15 ani, incluzând perioade de experiență profesională care fie preced ciclurile de formare din cadrul instituțiilor (cu frecvență), fie sunt însoțite de o formare la fără frecvență (de cel puțin 960 ore).
---	--